

Federale Overheidsdienst
Werkgelegenheid,
Arbeid en Sociaal Overleg

RESULTATEN VAN DE ENQUÊTE OVER WERKBAARHEID (WORKABILITY, VOW/QFT) IN METAAL SECTOR (WEST-VLAANDEREN)

Pr. Catherine HELLEMANS

Research Centre for Work and Consumer Psychology
Université libre de Bruxelles (ULB)

Maart 2015

INHOUDSOPGAVE

I.	INLEIDING	3
II.	DATA CLEANING.....	4
III.	STEEKPROEF, BESCHRIJVENDE ANALYSES.....	6
IV.	JOB STRESS	9
V.	DIMENSIES VAN DE MODULES, BESCHRIJVENDE ANALYSES.....	10
	MODULE 1: psychosociale factoren.....	10
	MODULE 2: fysieke arbeidsomstandigheden	15
	MODULE 3: veiligheid	16
	MODULE 4: gezondheid.....	18
	MODULE 5: werkcapaciteit.....	21
	MODULE 6: blijfintentie	22
	OVERZICHT.....	23
VI.	CORRELATIE EN REGRESSIE-ANALYSES.....	24
VII.	KRUISANALYSES	27
	1. VOW/QFT modules en geslacht	27
	2. VOW/QFT modules en leeftijd	30
VIII.	SAMENVATTING EN VERGELIJKING met voorgaande gegevens.....	35
	BIJLAGEN	38

I. INLEIDING

De Directie van het Onderzoek over de Verbetering van de Arbeidsomstandigheden (DiOVA) van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal overleg startte een reeks onderzoeken om het begrip “werkbaarheid” te doorgronden en een complete vragenlijst op te stellen, waarmee de situatie binnen de bedrijven kan worden onderzocht: de vragenlijst over Werkbaarheid of VOW / QFT

Werkbaarheid (workability) kan worden gedefinieerd als het evenwicht tussen de kenmerken eigen aan de werknemer (individuele gezondheidstoestand, persoonlijke hulpbronnen, doeltreffendheid, blijfintentie, kennis en capaciteiten) en de eisen verbonden aan het werk (eisen van de functie, psychosociale belasting, lichamelijke belasting, veiligheid op het werk) waaraan hij/zij het hoofd moet bieden.

ABVV heeft het initiatief genomen om de standpunten van de metaalarbeiders over hun werkeigenschappen verzamelen. De enquête, uitgevoerd in 2013, was anoniem. Meer dan 3.000 metaalbewerkers van Vlaanderen hebben gereageerd. De FOD Werkgelegenheid heeft gevraagd om de antwoorden te benutten om zijn databases up te daten en om specifieke normen voor de metaalsector te creëren.

http://cc-usselmeymac.com/images/img_metallurgie.jpg

<http://www.blog-city.info/fr/materiaux.php>

II. DATA CLEANING

Een eerste analyse van het codering toont enkele codering problemen. Dus werd het bestand schoongemaakt. De belangrijkste problemen waren :

- De "REGIO" variabele is geëxploiteerd in deze enquête als volgt uit:

		REGIO			
		Frequentie	Percentage	Geldige percentage	Cumulatieve percentage
1	Kortrijk	1266	37,6	37,6	37,6
2	Roeselare	639	19,0	19,0	56,6
3	Ieper	183	5,4	5,4	62,0
4	Brugge	876	26,0	26,0	88,0
5	Oostende	403	12,0	12,0	100,0
Totaal		3367	100,0	100,0	

- Het lijkt erop dat de auteurs van het onderzoek in de metaalsector vier mogelijke antwoorden (niet 2) hebben voorgesteld voor de items van dimensies "**plezier op het werk**" en "**behoefte aan herstel**" (items 21 to 29). Door nadelen, voor het laatste item van de dimensie "jobonzekerheid" (item 20), de antwoorden waren "nee" of "ja" in plaats van vier mogelijkheden :

Gewonnen uit de vragenlijst voor de metaal sector :

17. De kans bestaat dat ik binnenkort mijn job verlies.	☐	☐	☐	☐
18. Ik voel me onzeker over de toekomst van mijn job.	☐	☐	☐	☐
19. Ik denk dat ik mijn job zal verliezen in de nabije toekomst	☐	☐	☐	☐
20. Ik ben er zeker van dat ik mijn job zal kunnen behouden.	☐ nee		☐ ja	
21. Ik doe mijn werk omdat het moet, daarmee is alles wel gezegd.	☐	☐	☐	☐
22. Meestal vind ik het wel prettig om aan de werkdag te beginnen.	☐	☐	☐	☐
23. Ik vind mijn werk nog steeds boeiend, elke dag weer.	☐	☐	☐	☐
24. Ik heb plezier in mijn werk.	☐	☐	☐	☐
25. Ik moet telkens weerstand bij mezelf overwinnen om mijn werk te doen.	☐	☐	☐	☐
26. Ik vind het moeilijk om me te ontspannen op het einde van de werkdag.	☐	☐	☐	☐
27. Mijn baan maakt dat ik me aan het eind van de werkdag nogal uitgeput voel.	☐	☐	☐	☐
28. Het kost me moeite om me te concentreren in mijn vrije uren na het werk.	☐	☐	☐	☐
29. Het kost mij over het algemeen meer dan een uur voordat ik helemaal hersteld ben na mijn werk.	☐	☐	☐	☐

Zo beslissingen waren als volgt:

- Berekening van jobonzekerheid op basis van drie van de vier items.
- Berekening van "plezier" en "behoefte aan herstel" op basis de vier antwoordmogelijkheden.

- Een aantal foute codering werd schoongemaakt voor de dimensie " Pijn/kwalen " (items HEA_06 tot 15).

HEA_07

		Frequentie	Percentage	Geldige percentage	Cumulatieve percentage
	1	1420	42,2	42,4	42,4
	2	1850	54,9	55,3	97,7
Geldig	3	76	2,3	2,3	100,0
	22	1	,0	,0	100,0
	Totaal	3347	99,4	100,0	
Missing		20	,6		
	Totaal	3367	100,0		

HEA_08

		Frequentie	Percentage	Gelgige percentage	Cumulatieve percentage
Geldig	1	1934	57,4	57,8	57,8
	2	1355	40,2	40,5	98,3
	3	57	1,7	1,7	100,0
	Totaal	3346	99,4	100,0	
Missing		21	,6		
Totaal		3367	100,0		

Zo beslissingen waren als volgt: niet-verwachte gegevens werd verwijderd.

- Het lijkt erop dat de auteurs van het onderzoek de dimensie " Toename van de capaciteiten " (items CAP_07 tot 13) niet hebben opvragen.

6. Ik kan kalm blijven wanneer ik geconfronteerd word moeilijkheden in mijn baan, omdat ik kan terugvallen op mijn ervaring.	☐	☐	☐	☐	☐	
						4
						4
	☐	☐	☐	☐	☐	
MODULE 6 : BLIJFINTENTIE	Helemaal niet akkoord	Eerder niet akkoord	Deels niet/deels wel	Eerder akkoord	Helemaal akkoord	
1. Denkt u dat uw huidige job binnen twee jaar nog aankan?	☐	☐	☐	☐	☐	

CAP_07

		Frequentie	Percentage	Geldige percentage	Cumulatieve percentage
Geldig	3	1	,0	100,0	100,0
Missing		3366	100,0		
Totaal		3367	100,0		

III. STEEKPROEF, BESCHRIJVENDE ANALYSES

De steekproef bestaat uit een totaal van 3365 respondenten, die als volgt verspreid zijn:

GESLACHT 3365	1	2	<i>n</i> %		
	MAN	VROUW			
	2696	669			
	80,1	19,9			
LEEFTIJD (jaar)	39,9	<i>gemiddelde</i>			
	3365	<i>n</i>			
LEEFTIJD (groepen) 3363	1	2	3	4	<i>n</i> %
	max 29 jaar	30 - 39 jaar	40 - 49 jaar	50 jaar en +	
	687	825	1116	735	
	20,4	24,5	33,2	21,9	

REGIO 3367	VLAAMS		
		<i>n</i>	%
	Kortrijk	1266	37,6
	Roeselare	639	19,0
	Ieper	183	5,4
	Brugge	876	26,0
	Oostende	403	12,0

OPLEIDINGS- NIVEAU 3361	1	2	3	<i>N</i> %
	LAGER	LAAG SEC	HOOG SEC	
	153	992	1900	
	4,6	29,5	56,5	
	4	5	6	<i>N</i> %
	HOGER KORT	HOGER LANG	UNIVERS	
209	89	18		
6,2	2,6	0,5		
STATUUT 746	1	2	3	<i>N</i> %
	ARBEIDER	BEDIENDE	ZELFST/VRIJ	
	746	0	0	
	100,0	0,0	0,0	
TYPE ACTIVITEIT 3358	1	2	3	<i>N</i> %
	HAND	DE TWEE	INTELLECT	
	1815	1401	142	
	54,1	41,7	4,2	

Y_WERK	Hoe lang werkt u in totaal ?	
	21,3	<i>gemiddelde</i>
	3364	<i>n</i>
Y_WERKGEVER	Hoe lang werkt u al bij uw huidige werkgever ?	
	13,4	<i>gemiddelde</i>
	3362	<i>n</i>

LEIDINGGEVENDE FUNCTIE	1	2	
	NEE	JA	
	3359	2822	537
		84,0	16,0
			<i>n</i>
			%

TYPE CONTRACT	1	2	3		
	STATUTAIR	COD	CBD		
	3364	19	2971	318	
		0,6	88,3	9,5	
		4	5	6	
		INTERIM	ZELFSTD	ANDER	
	48	3	5		
	1,4	0,1	0,1		
				<i>n</i>	
				%	
ARBEIDSREGIME	1	2	3	4	
	VOLTIJDS	VOL > & > HALF	HALFTIJD	MINDER D HALF	
	3364	3040	285	35	
		90,4	8,5	1,0	
				4	
				0,1	
				<i>N</i>	
				%	
UURROOSTER	1	2	3		
	DAG	VAST PLOEG	WISSELD PLOEG		
	3364	1754	378	994	
		52,1	11,2	29,5	
		4	5	6	
		ONREGELM	NACHT	ANDER	
	65	141	32		
	1,9	4,2	1,0		
				<i>n</i>	
				%	
WERKWEEK	Hoeveel uren werkt u effectief gemiddeld per week ?				
	38,41	<i>gemiddelde</i>			
	3364	<i>n</i>			

Respondenten waren overwegend mannen (80%). Men zou kunnen denken dat mannen en vrouwen hebben heel verschillende functies, misschien wel meer administratieve functies voor vrouwen. Het is moeilijk te zeggen: de "Statuut" variabele omvat veel ontbrekende gegevens: slechts 746 arbeiders en geen vermelding van bedienden.

SEX * STATUS

Effectief

		STATUS	Totaal
		ARBEIDER	
SEX	man	517	517
	vrouw	229	229
	Totaal	746	746

Als men geslacht en activiteit kruist, zien we dat het percentage van mannen en het percentage van vrouwen met handmatige, intellectueel, of beide, vrij gelijkaardig zijn. De

verdeling van de percentages van mannen en vrouwen naar opleidingsniveau is ook heel vergelijkbaar.

SEX * ACTIVITY

			ACTIVITY			Totaal
			HAND	DE TWEE	INTELLECT	
SEX	man	Effectief	1415	1155	120	2690
		% in SEX	52,6%	42,9%	4,5%	100,0%
	vrouw	Effectief	400	246	22	668
		% in SEX	59,9%	36,8%	3,3%	100,0%
Totaal		Effectief	1815	1401	142	3358
		% in SEX	54,1%	41,7%	4,2%	100,0%

SEX * STUDY

			STUDY					Totaal	
			LAGER	LAAG SEC	HOOG SEC	HOGER KORT	HOGER LANG		UNIVERS
SEX	man	Effectief	121	789	1523	172	72	16	2693
		% in SEX	4,5%	29,3%	56,6%	6,4%	2,7%	0,6%	100,0%
	vrouw	Effectief	32	203	377	37	17	2	668
		% in SEX	4,8%	30,4%	56,4%	5,5%	2,5%	0,3%	100,0%
Totaal		Effectief	153	992	1900	209	89	18	3361
		% in SEX	4,6%	29,5%	56,5%	6,2%	2,6%	0,5%	100,0%

Ten slotte is de verdeling van mannen en vrouwen op basis van hun leeftijd relatief vergelijkbaar - misschien een beetje minder vergelijkbaar voor minder dan 40 jaar respondenten.

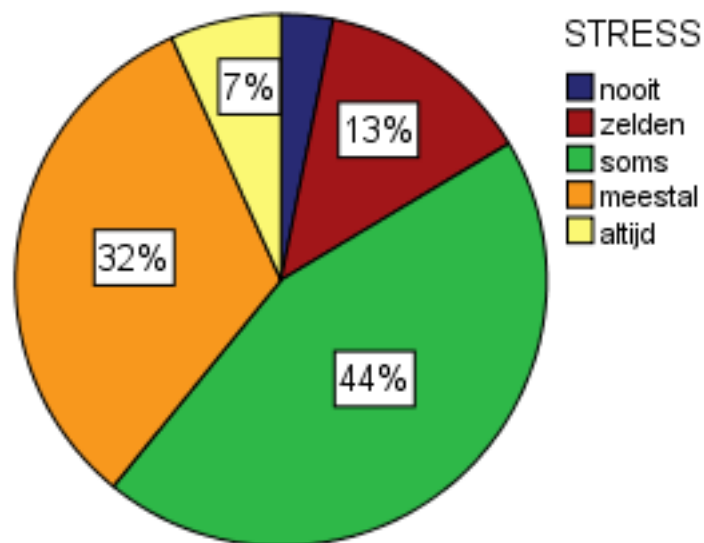
Tableau croisé SEX * AGE4GR_ch

			AGE4GR_ch				Totaal
			29 max	30-39	40-49	50+	
SEX	man	Effectief	585	627	879	603	2694
		% in SEX	21,7%	23,3%	32,6%	22,4%	100,0%
	vrouw	Effectief	102	198	237	132	669
		% in SEX	15,2%	29,6%	35,4%	19,7%	100,0%
Totaal		Effectief	687	825	1116	735	3363
		% in SEX	20,4%	24,5%	33,2%	21,9%	100,0%

IV. JOB STRESS

« Voelt u zich gestresseerd tijdens het uitoefenen van uw werk? »

STRESS	1 NOOIT	2 ZELDEN	3 SOMS	4 MEESTAL	5 ALTIJD
3364	106	446	1495	1090	227
	3%	13%	44%	32%	7%
GEMIDDELDE STRESS : 3.3					

STRESS	
Gemiddelde	3,3
Standaarddeviatie	0,9
Minimum	1,0
Maximum	5,0

De resultaten tonen aan dat 44% van de werknemers soms stress op het werk ervaart, 32% meestal, en 7% altijd. Zo kunnen we zeggen dat stress beïnvloedt bijna 85% van de metaalbewerkeren.

IV. DIMENSIES VAN DE MODULES, BESCHRIJVENDE ANALYSES

MODULE 1 – Psychosociale factoren

WERKTEMPO EN HOEVEELHEID WERK	1	2	3	4		
	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Moet u extra hard werken om iets af te krijgen?	281	2318	619	145		N
3363	8,4	68,9	18,4	4,3		%
Werkt u onder tijdsdruk?	327	1737	812	487		N
3363	9,7	51,7	24,1	14,5		%
Moet u zich haasten op het werk ?	251	2030	857	224		N
3362	7,5	60,4	25,5	6,7		%
	GEMID- DELDE	STD- DEV	% nooit tot soms*	% vaak tot altijd*		
	2,3	0,6	67,6	32,4		

* Cut point =]2.5 : Van de minimale waarde tot 2.49 en van 2.50 tot de maximale waarde.

GEBRUIK VAN KENNIS EN LEERMOGELIJKHEIDEN	1	2	3	4		
	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Doet uw werk voldoende beroep op al uw vaardigheden of capaciteiten?	347	1292	1228	496		N
3363	10,3	38,4	36,5	14,7		%
Leert u nieuwe dingen op het werk?	381	2049	781	152		N
3363	11,3	60,9	23,2	4,5		%
Geeft uw werk u het gevoel dat u er iets mee kan bereiken?	1080	1544	601	137		N
3362	32,1	45,9	17,9	4,1		%
	GEMID- DELDE	STD- DEV	% nooit tot soms*	% vaak tot altijd*		
	2,2	0,6	69,1	30,9		

*Cut point =]2.5

	1	2	3	4		
SOCIALE STEUN	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Kunt u, als dat nodig is, uw collega's om hulp vragen?	106	976	1039	1239		N
3360	3,2	29,0	30,9	36,9		%
Voelt u zich op uw werk gewaardeerd door uw collega's?	176	1218	1405	564		N
3363	5,2	36,2	41,8	16,8		%
Kunt u, als dat nodig is, uw directe leiding om hulp vragen?	283	1362	947	771		N
3363	8,4	40,5	28,2	22,9		%
Voelt u zich op uw werk gewaardeerd door uw directe leiding?	613	1535	881	334		N
3363	18,2	45,6	26,2	9,9		%
	GEMID-DELDE	STD-DEV	% nooit tot soms*	% vaak tot altijd*		
	2,7	0,7	35,2	64,8		

* Cut point =]2.5

	1	2	3	4		
MOGELIJKHEID TOT PARTICIPATIE	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Heeft u veel te zeggen over wat er gebeurt op uw werkplek?	1033	1663	562	104		N
3362	30,7	49,5	16,7	3,1		%
Kunt u mee beslissen over dingen die met uw werk te maken hebben?	800	1823	609	130		N
3362	23,8	54,2	18,1	3,9		%
Kunt u met uw directe leiding voldoende overleggen over uw werk?	498	1686	873	297		N
3354	14,8	50,3	26,0	8,9		%
	GEMID-DELDE	STD-DEV	% nooit tot soms*	% vaak tot altijd*		
	2,1	0,6	76,7	23,3		

* Cut point =]2.5

PROBLEMEN MET VERANDERINGEN IN HET TAKENPAKKET	1	2	3	4		
	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Vindt u het moeilijk u aan te passen als er zich veranderingen voordoen in uw takenpakket?	1099	1813	359	88		<i>n</i>
3359	32,7	54,0	10,7	2,6		%
Bezorgen veranderingen binnen uw takenpakket u problemen?	1259	1742	300	56		<i>n</i>
3357	37,5	51,9	8,9	1,7		%
Heeft het veranderen van uw takenpakket negatieve gevolgen voor u?	1253	1716	300	88		<i>n</i>
3357	37,3	51,1	8,9	2,6		%
	GEMID-DELDE	STD-DEV	% nooit tot soms*	% vaak tot altijd*		
	1,8	0,6	89,6	10,4		

* Cut point =]2.5

JOBONZEKERHEID	1	2	3	4		
	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
De kans bestaat dat ik binnenkort mijn job verlies.	1064	1549	320	422		<i>N</i>
3355	31,7	46,2	9,5	12,6		%
Ik voel me onzeker over de toekomst van mijn job.	848	1589	547	372		<i>N</i>
3356	25,3	47,3	16,3	11,1		%
Ik denk dat ik mijn job zal verliezen in de nabije toekomst.	1241	1456	421	237		<i>N</i>
3355	37,0	43,4	12,5	7,1		%
	GEMID-DELDE	STD-DEV	% nooit tot soms*	% vaak tot altijd*		
	2,0	0,8	76,3	23,7		

* Cut point =]2.5

	NEE	?	JA			
(-) Ik ben er zeker van dat ik mijn job zal kunnen behouden.	2300	19	1038			<i>N</i>
3357	68,5	0,6	30,9			%

	1	2	3	4		
PLEZIER OP HET WERK	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
(-)Ik doe mijn werk omdat het moet, daarmee is alles wel gezegd.	859	2481	10	3		N
3353	25,6	74,0	0,3	0,1		%
Meestal vind ik het wel prettig om aan de werkdag te beginnen.	305	3021	26	2		N
3354	9,1	90,1	0,8	0,1		%
Ik vind mijn werk boeiend, elke dag opnieuw.	510	2831	11	3		N
3355	15,2	84,4	0,3	0,1		%
Ik heb plezier in mijn werk.	310	3016	25	2		N
3352	9,2	89,9	0,7	0,1		%
(-)Ik moet telkens weerstand bij mezelf overwinnen om mijn werk te doen.	1343	2007	3	0		N
3350	40,1	59,9	0,1	0,0		%
	GEMID- DELDE	STD- DEV	% nooit tot soms* (neen)	% soms tot altijd* (ja)		
	2,5	0,3	55,6	44,4		

* Cut point =]2.5

	1	2	3	4		
BEHOEFTE AAN HERSTEL	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Ik vind het moeilijk om me te ontspannen op het einde van een werkdag.	1440	1909	4	0		N
3353	42,9	56,9	0,1	0,0		%
Mijn baan maakt dat ik me aan het eind van een werkdag nogal uitgeput voel.	507	2836	9	1		N
3353	15,1	84,6	0,3	0,0		%
Het kost me moeite om me te concentreren in mijn vrije uren na het werk.	1737	1612	4	0		N
3353	51,9	48,1	0,1	0,0		%
Het kost mij over het algemeen meer dan een uur voordat ik helemaal hersteld ben van mijn werk.	1324	2015	8	3		N
3339	39,5	60,1	0,2	0,1		%
	GEMID- DELDE	STD- DEV	% nooit tot soms* (neen)	% soms tot altijd* (ja)		
	1,6	0,4	99,8	0,2		

* Cut point =]2.5

Samengevat vinden de respondenten dat:

- het werkritme en de hoeveelheid werk doenbaar is: ongeveer 70% vindt dat ze nooit of zelden geconfronteerd worden met een te doorgedreven werkritme of hoeveelheid werk.
- ze voldoende de mogelijkheid niet hebben om hun kennis om te zetten in de praktijk: bijna 70% van de respondenten vinden dat ze nooit tot soms hun kennis kunnen gebruiken en/of leermogelijkheden hebben.
- ze op de sociale steun van hun chef en collega's kunnen rekenen: bijna 65% van de respondenten vindt dat die steun vaak tot altijd aanwezig is.
- de mogelijkheid tot participatie zeer laag is: meer dan 75% van de respondenten vinden dat ze nooit of slechts zelden de mogelijkheid hebben om deel te nemen aan discussies of beslissingen over hun werk.
- ze slechts zelden geconfronteerd worden met moeilijkheden met betrekking tot veranderingen binnen hun takenpakket (10.4% vindt dat ze vaak tot altijd worden geconfronteerd met dergelijke moeilijkheden),
- ze niet geconfronteerd worden met werkonzekerheid (berekend op basis van drie items): meer dan 75% vindt dat ze nooit tot zelden hiermee geconfronteerd worden,
- ze weinig plezier beleven op het werk: meer dan 55% van de respondenten zeggen dat ze plezier nooit voelen,
- Bijna geen respondenten de behoefte heeft om na een werkdag eventjes te bekommen.

MODULE 2 – Fysieke arbeidsomstandigheden

	Wordt u tijdens uw werk geconfronteerd met:	1	2	3	4		
		NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
HINDER	trillingen van werktuigen en machines?	909	1023	794	626		<i>n</i>
	3352	27,1	30,5	23,7	18,7		%
	lawaaihinder ?	269	881	1041	1163		<i>n</i>
	3354	8,0	26,3	31,0	34,7		%
RISICO'S	extreme temperaturen?	898	1519	689	246		<i>N</i>
	3352	26,8	45,3	20,6	7,3		%
	gevaarlijke producten?	1074	1420	527	333		<i>N</i>
	3354	32,0	42,3	15,7	9,9		%
INSPANNINGE	gevaarlijke situaties, risico's op ernstige ongevallen?	779	1640	655	278		<i>N</i>
	3352	23,2	48,9	19,5	8,3		%
	fysiek zware taken?	533	1589	903	328		<i>N</i>
	3353	15,9	47,4	26,9	9,8		%
BAND WERK	ongemakkelijke of inspannende werkhoudingen?	458	1662	958	275		<i>N</i>
	3353	13,7	49,6	28,6	8,2		%
	repetitieve (steeds dezelfde) hand/armbewegingen?	483	997	1076	797		<i>N</i>
LDD BEE	3353	14,4	29,7	32,1	23,8		%
	beeldschermwerk ?	1101	1068	663	515		<i>N</i>
3347	32,9	31,9	19,8	15,4		%	

DIMENSIES VAN MODULE 2	GEMIDDELDE	ST-DEV	% nooit tot soms*	% vaak tot altijd*		
HINDER	2,3	0,7	52,0	48,0		
RISICO'S	2,1	0,9	72,2	27,8		
FYSIEKE INSPANNINGEN	2,3	0,8	55,3	44,7		
(repetitief) BANDWERK	2,7	1,0	44,1	55,9		
BEELDSCHERMWERK	2,2	1,1	64,8	35,2		

* Cut point =]2.5

Samengevat vinden de respondenten dat ze relatief weinig blootgesteld worden aan gevaarlijke situaties of met beeldschermwerk. In tegenstelling, zijn ze meer dan 40% te denken dat ze vaak tot altijd geconfronteerd worden met hinder, met fysiek zware inspanningen, en meer dan 50% met (repetitief) bandwerk.

MODULE 3 - Veiligheid

Bent u het afgelopen jaar	1	2				
	NEE	JA				
getuige geweest van een arbeidsongeval?	2711	631				N
3342	81,1	18,9				%
betrokken geweest bij een arbeidsongeval?	2969	372				N
3341	88,9	11,1				%
	GEMIDDELDE	ST-DEV				
	1,1	0,3				

	1	2	3	4	5		
VEILIGHEIDSKLIAMAAT	HELEMAAL NIET AKK,	EERDER NIET AKK,	NIET/WEL	EERDER AKKOORD	HELEMAAL AKKOORD		
In onze onderneming of organisatie is de veiligheid en de gezondheid van werknemers voldoende beschermd.	109	241	952	1507	537		N
3346	3,3	7,2	28,5	45,0	16,0		%
Het management is ernstig bezig met de preventie van risico's op het werk.	66	275	786	1464	755		N
3346	2,0	8,2	23,5	43,8	22,6		%
In ons bedrijf zijn productiviteit en veiligheid even belangrijk	201	496	953	1122	573		N
3345	6,0	14,8	28,5	33,5	17,1		%
Ons bedrijf of organisatie investeert in de preventie van risico's op het werk.	60	223	834	1491	738		N
3346	1,8	6,7	24,9	44,6	22,1		%
De directe leiding moedigt veilig werken aan.	75	195	639	1423	1012		N
3344	2,2	5,8	19,1	42,6	30,3		%
De directe leiding houdt rekening met mijn mening en suggesties over gezondheid en veiligheid op het werk.	256	436	1124	1119	411		n
3346	7,7	13,0	33,6	33,4	12,3		%
Er zijn bij ons mensen die zich bezighouden met de gezondheid en de veiligheid van de werknemers.	63	143	499	1318	1321		N
3344	1,9	4,3	14,9	39,4	39,5		%

De mensen die zich bij ons bezighouden met gezondheid en veiligheid van de werknemers zijn competent op dit vlak.	124	237	878	1361	744	N
3344	3,7	7,1	26,3	40,7	22,2	%
Er zijn expliciete regels om veilig te werken.	57	158	670	1443	1017	N
3345	1,7	4,7	20,0	43,1	30,4	%
Ik heb een goede gezondheids- en veiligheidstraining gekregen.	385	574	944	981	462	N
3346	11,5	17,2	28,2	29,3	13,8	%
Ik heb goede persoonlijke beschermingsmiddelen gekregen.	92	167	589	1385	1113	N
3346	2,7	5,0	17,6	41,4	33,3	%
	GEMIDDELDE	ST-DEV		% niet akkoord*	% akkoord*	
	3,7	0,8		15,4	84,6	

* Cut point =]3.0

Samengevat vinden de respondenten dat ze zeer weinig geconfronteerd worden (als betrokkene of getuige) met een arbeidsongeval; de grote meerderheid van de respondenten (84.6%) vindt dat er een veilig klimaat heerst binnen hun organisatie.

MODULE 4 – Gezondheid

	1	2	3	4	5		
GEZONDHEIDSPROBLEMEN	HELEMAAL NIET AKK,	EERDER NIET AKK,	NIET/ WEL	EERDER AKKOORD	HELEMAAL AKKOORD		
Ik lijk gemakkelijker ziek te worden dan andere mensen.	1699	985	431	168	60		N
3343	50,8	29,5	12,9	5,0	1,8		%
Ik verwacht dat mijn gezondheid snel achteruit zal gaan.	1167	1050	751	273	104		N
3345	34,9	31,4	22,5	8,2	3,1		%
Mijn werk heeft een negatieve invloed op mijn gezondheidstoestand.	912	905	939	420	168		N
3344	27,3	27,1	28,1	12,6	5,0		%
Mijn dagelijks leven wordt gehinderd door mijn gezondheidstoestand.	1469	1005	572	195	104		N
3345	43,9	30,0	17,1	5,8	3,1		%
Ik word op mijn werk gehinderd door mijn gezondheidstoestand.	1517	1004	573	163	88		N
3345	45,4	30,0	17,1	4,9	2,6		%
	GEMIDDELDE	ST-DEV		% niet akkoord*	% akkoord*		
	2,0	0,9		83,4	26,6		

* Cut point =]3.0

Hebt u in de loop van de twee voorbije weken	1	2					
	NEE	JA					
moeilijkheden gehad om de slaap te vatten?	2018	1270					N
3288	61,4	38,6					%
pijn gehad aan uw ledematen ?	1420	1850					N
3271	43,4	56,6					%
last gehad van aanslepende vermoeidheid ?	1934	1355					N
3289	58,8	41,2					%
pijn gehad in uw nek of schouders ?	1639	1644					N
3283	49,9	50,1					%
maag- of darmklachten gehad?	2538	775					N
3313	76,6	23,4					%
last gehad van hoofdpijn?	2217	1081					N

	3298	67,2	32,8				%
pijn gehad in uw borst- of hartstreek		2881	441				N
	3322	86,7	13,3				%
last gehad van rugpijn ?		1429	1848				N
	3277	43,6	56,4				%
tintelingen of een verdoofd gevoel waargenomen in de ledematen?		2394	915				N
	3309	72,3	27,7				%
een onrustige of verstoorde slaap gehad?		1749	1524				n
	3273	53,4	46,6				%
		GEMIDDELDE	ST-DEV		% geen	% 1 en +	
<i>Score op 10 (optelling van de klachten)</i>		3,9	2,7		14,2	85,8	

	1	2	3	4	5		
	SLECHT	MATIG	GOED	HEEL GOED	UITSTEKEND		
Hoe beoordeelt u uw algemene gezondheidstoestand van de afgelopen twee weken?	106	797	1581	651	212		n
	3347	3,2	23,8	47,2	19,5	6,3	%
	GEMIDDELDE	ST-DEV		% slecht tot goed*	% goed tot uitstekend*		
	3,0	0,9		27,0	83,0		

* Cut point =]3.0

	1	2	3	4	5		
	GEEN KEER	1 KEER	2 KEER	3 OR 4 KEER	5 KEER OF +		
Hoeveel keer bleef u de afgelopen 12 maanden thuis wegens ziekte of een ongeval? <i>Zonder zwangerschapsverlof</i>	1129	1164	653	347	48		n
	3341	33,8	34,8	19,5	10,4	1,4	%
	GEMIDDELDE	ST-DEV		% nooit tot minder dan 2 keer*	% 2 keer of meer*		
	2,1	1,0		68,6	31,4		

* Cut point =]3.0

	DAGEN						
Hoeveel dagen bleef u de afgelopen 12 maanden thuis wegens ziekte of een ongeval?	11,6	<i>gemiddelde</i>	29,5	<i>st-dev</i>			
	3346	n					
	% 0 dagen	% 1 tot 5 dagen	% 6 tot 10 dagen	% meer dan 10 dagen			

	33,6	30,2	14,5	21,7			
--	------	------	------	------	--	--	--

	1	2	3	4	5		
	GEEN KEER	1 KEER	2 KEER	3 OR 4 KEER	5 KEER OF +		
Hoe vaak bent u de afgelopen 12 maanden toch gaan werken terwijl u eigenlijk om gezondheidsredenen thuis had moeten blijven?	1045	750	833	503	213		<i>n</i>
3344	31,3	22,4	24,9	15,0	6,4		%
	GEMIDDELD	ST-DEV		% nooit tot minder dan 2 keer*	% 2 keer of meer*		
	2,4	1,2		53,7	46,3		

* Cut point =]3.0

Samengevat vindt de grote meerderheid van de respondenten (bijna 85%) dat ze geen gezondheidsproblemen hebben. Bijna 85% bestempeld hun gezondheidstoestand van de laatste twee weken als goed tot uitstekend. Bijna 70% van de respondenten vermeld dat ze maximum een keer thuis zijn moeten blijven wegens ziekte of een ongeval de laatste 12 maanden.

Echter, slechts minder dan 15% van de respondenten vermeld geen enkele klacht te hebben (al constateren we nochtans dat het aantal gerapporteerde klachten gemiddeld 4 is - met 10 voorgestelde klachten -). Bovendien, bijna de helft van de respondenten (46,3%) vermelden op z'n minst 2 keer zijn gaan werken gedurende de laatste 12 maanden terwijl ze eigenlijk thuis hadden moeten blijven omwille van gezondheidsredenen.

MODULE 5 – Werkcapaciteit

	1	2	3	4	5		
BEKWAAMHEDEN	HELEMAAL NIET AKK,	EERDER NIET AKK,	NIET/ WEL	EERDER AKKOORD	HELEMAAL AKKOORD		
De ervaring die ik verworven heb, heeft me goed voorbereid op de evoluties in mijn werk.	111	213	1102	1494	428		<i>n</i>
3348	3,3	6,4	32,9	44,6	12,8		%
Ik haal de doelstellingen die ik mezelf stel in mijn job.	103	251	847	1650	494		<i>n</i>
3345	3,1	7,5	25,3	49,3	14,8		%
Ik ben voldoende gewapend om de eisen van mijn job het hoofd te bieden.	62	165	825	1752	539		<i>n</i>
3343	1,9	4,9	24,7	52,4	16,1		%
Wat er ook gebeurt op mijn werk, ik kan het gewoonlijk aan.	43	157	844	1713	591		<i>n</i>
3348	1,3	4,7	25,2	51,2	17,7		%
Wanneer ik geconfronteerd word met een probleem op mijn werk, dan vind ik meestal verschillende oplossingen	53	144	1034	1618	498		<i>n</i>
3347	1,6	4,3	30,9	48,3	14,9		%
Omdat ik kan terugvallen op mijn ervaring, kan ik kalm blijven wanneer ik op het werk geconfronteerd word met moeilijkheden.	51	233	1067	1469	529		<i>n</i>
3349	1,5	7,0	31,9	43,9	15,8		%
	GEMIDDEL DE	ST-DEV		% niet akkoord*	% akkoord*		
	3,7	0,6		10,4	89,6		

* Cut point =]3.0

Zoals kunnen we begrijpen, de zeer grote meerderheid van de respondenten (89,6%) geloven dat ze de ervaring en goede bekwaamheden hebben om hun werk uit te voeren.

MODULE 6 – Blijfintentie

	1	2	3	4	5		
	NEEN, HELEMAAL NIET	EERDER NEEN	JA/ NEEN	JA, ZEKER	JA, HEEL ZEKER		
OP KORTE TERMIJN							
Denkt u dat u uw huidige job binnen twee jaar nog kan uitvoeren?	79	124	656	1517	974		n
3350	2,4	3,7	19,6	45,3	29,1		%
Denkt u dat u uw huidige job binnen twee jaren nog wilt uitvoeren?	164	216	787	1324	857		n
3348	4,9	6,5	23,5	39,5	25,6		%
	GEMIDDELDE	ST-DEV		% neen*	% ja*		
	3,8	0,9		9,2	81,8		

* Cut point =]3.0

	1	2	3	4	5		
	NEEN, HELEMAAL NIET	EERDER NEEN	JA/ NEEN	JA, ZEKER	JA, HEEL ZEKER		
OP LANGE TERMIJN							
(-) Beangstigd de idee u dat u nog moet werken tot aan de wettelijke pensioenleeftijd?	257	204	704	651	(1532)		n
3348	7,7	6,1	21,0	19,4	45,8		%
(-)Denkt u er wel eens over om vroegtijdig op pensioen te gaan?	342	288	748	771	(1201)		n
3350	10,2	8,6	22,3	23,0	35,9		%
Verkiest u om zo lang mogelijk te blijven werken?	931	566	1092	473	288		n
3350	27,8	16,9	32,6	14,1	8,6		%
(-) Bent u van plan vroegtijdig op pensioen te gaan?	313	334	937	712	(1056)		n
3352	9,3	10,0	28,0	21,2	31,5		%
Wilt u blijven werken tot aan de wettelijke pensioenleeftijd?	1243	585	932	312	279		n
3351	37,1	17,5	27,8	9,3	8,3		%
	GEMIDDELD E	ST-DEV		% neen*	% ja*		
	2,4	1,0		71,2	28,8		

* Cut point =]3.0

Samengevat is de overgrote meerderheid van de respondenten (81.8%) redelijk zeker niet van job te veranderen op korte termijn; er is meer verdeeldheid onder de respondenten (71.2%) wat betreft het werken op lange termijn tot aan de wettelijke pensioenleeftijd.

OVERZICHT

MODULE	DIMENSIE	rank	gemiddelde	SMILEY*
JOB STRESS		1-5	3.3	
MODULE 1: Psychosociale Factoren	Werktempo en hoeveelheid werk	1-4	2.3	
	Gebruik van de kennis en leermogelijkheden	1-4	2.2	
	Sociale steun	1-4	2.7	
	Inspraakmogelijkheid	1-4	2.1	
	Problemen in verband met veranderingen van de taken	1-4	1.8	
	Jobonzekerheid	1-4	2.0	
	Plezier in het werk	1-4	2.5	
	Behoeftte aan herstel	1-4	1.6	
MODULE 2: Fysieke arbeidsomstandig- heden	Hinder	1-4	2.3	
	Gevaarlijkheid	1-4	2.1	
	Lichamelijke eisen	1-4	2.3	
	Terugkerende bewegingen	1-4	2.7	
	Beeldschermwerk	1-4	2.2	
MODULE 3: Veiligheid	Arbeidsongevallen	1-2	1.1	
	Veiligheidsklimaat	1-5	3.7	
MODULE 4: Gezondheid	Gezondheidsproblemen	1-5	2.0	
	Pijn/kwalen	1-10	3.9	**
	Gezondheidstoestand van de afgelopen twee weken	1-5	3.0	
	Aantal keren afwezigheid op het werk	1-5	2.1	
	Aantal dagen afwezigheid op het werk	0-365	11.6	-
	Aantal keren aanwezigheid op het werk	1-5	2.4	
MODULE 5: Werkcapaciteit	Ervaren bekwaamheden	1-5	3.7	
MODULE 6: Blijfintentie	Blijfintentie op korte termijn	1-5	3.8	
	Blijfintentie op lange termijn	1-5	2.4	

* Hier wordt de smiley toegekend op basis van de verkregen gemiddelde – zie de labels voor antwoorden : Neutrale Smiley wordt toegekend wanneer de gemiddelde van antwoorden ligt “dicht” bij het midden van de schaal (bijvoorbeeld 3, op een schaal van 1 tot 5). “Dicht” wordt gedefinieerd met de volgende intervallen rond het midden: schaal van 1 tot 2: +/- .10 rond het midden; schaal van 1 tot 4 : +/- .30 rond het midden; schaal van 1 tot 5: +/- .40 rond het midden.

** Geel = minder dan 4 op 10 pijn.

VI. CORRELATIE EN REGRESSIE ANALYSES

In de onderstaande tabel worden de correlaties weergegeven tussen het item stress op het werk, de twee dimensies van werkbaarheid, de intentie om op lange en korte termijn bij de huidige werkgever te blijven werken en alle andere dimensies gemeten door de VOW/QFT: deze analyse geeft weer dat niet alle dimensies met dezelfde concepten samenhangen.

Hoe maak je een correlatie interpreteren? De mogelijke waarden van een correlatie: tussen -1.00 en $+1.00$. Deze twee waarden (-1.00 en $+1.00$) geven aan dat de correlatie tussen twee metingen (X en Y) is perfect. Om de correlatie te illustreren: Stel je een correlatie van $+0.80$ tussen het gewicht en de grootte bij mannen in België. Dit betekent dat meer mensen in België groot zijn, hoe meer ze zijn zwaar. De correlatie kon veel minder zijn geweest als mijn steekproef van Belgische mannen bevatte veel kleine klein en obese mannen en / of veel zeer lang en dun mannen.

Voor de duidelijkheid, markeren we de meer dan 0.30 correlaties (in absolute waarde):

- **Donker geel** voor correlaties op of boven 0.40: goede correlaties
- **Licht geel** voor correlaties tussen 0.30 en 0.39: correcte correlaties
- Licht grijs lagere correlaties 0,20 (absoluut): (zeer) lage correlaties

	STRESS OP HET WERK	ERVAREN BEKWAAMHEDEN	BLIJFINTENTIE OP KORTE TERMIJN	BLIJFINTENTIE OP LANGE TERMIJN
Werktempo en hoeveelheid werk	0.43	-0.19	-0.25	-0.20
Gebruik van de kennis en leermogelijkheden	-0.05	0.26	0.29	0.22
Sociale steun	-0.26	0.29	0.30	0.21
Inspraakmogelijkheid	-0.15	0.32	0.27	0.19
Problemen in verband met veranderingen van de taken	0.31	-0.28	-0.30	-0.25
Jobonzekerheid	0.11	-0.14	-0.15	-0.14
Plezier in het werk	-0.18	0.35	0.42	0.31
Behoeftte aan herstel	0.39	-0.28	-0.33	-0.26
Hinder	0.18	-0.14	-0.18	-0.17
Gevaarlijkheid	0.17	-0.13	-0.15	-0.11
Lichamelijke eisen	0.22	-0.20	-0.27	-0.19
Terugkerende bewegingen	0.12	-0.14	-0.18	-0.12
Beeldschermwerk	0.05	0.04	0.01	0.02
Arbeidsongevallen	0.07	-0.11	-0.08	-0.03
Veiligheidsklimaat	-0.16	0.33	0.29	0.15
Gezondheidsproblemen	0.30	-0.31	-0.44	-0.29
Pijn/kwalen	0.32	-0.27	-0.35	-0.30
Gezondheidstoestand van de afgelopen twee weken	-0.26	0.31	0.37	0.27
Aantal keren afwezigheid op het werk	0.08	-0.14	-0.13	-0.09
Aantal dagen afwezigheid op het werk	0.08	-0.07	-0.11	-0.11
Aantal keren aanwezigheid op het werk	0.24	-0.15	-0.23	-0.17

*p < .05 ** p < .01

Heel verrassend, geen fysieke aspect van de arbeidsomstandigheden lijkt gecorreleerd met de fit indices (stress, bekwaamheden en blijfintentie).

Gezondheid in het algemeen werkt op alle indicatoren, terwijl dingen lijken gevarieerder aan psychosociale aspecten: werktempo en hoeveelheid van het werk, en behoeften aan herstel, zijn voornamelijk bij stress betrokken; inspraakmogelijkheid zijn voornamelijk bij bekwaamheden betrokken; plezier op het werk correleert voornamelijk met bekwaamheden en met blijfintentie op korte termijn.

Voor een beter begrip van de meeste verklarende arbeidsomstandigheden voor de vier fit indices, voerden we meervoudige lineaire regressie analyses ("stepwise" methode). We presenteren onder **de 3 beste predictors voor de vier fit indices**.

WAT HET BESTE VERKLAART HOGE MATE VAN STRESS BIJ METAALBEWERKERS ?

Dit is vooral grote werktempo en hoeveelheid werk, een grote behoefte aan herstel en problemen in verband met veranderingen van de taken ($R^2 = .27$).

WAT HET BESTE VERKLAART GROTE BEKWAAMHEDEN BIJ METAALBEWERKERS ?

Dit is vooral veel plezier in het werk, een goed veiligheidsklimaat, en een goede gezondheid gedurende de laatste 15 dagen ($R^2 = .21$).

WAT HET BESTE VERKLAART BLIJFINTENTIE OP KORTE TERMIJN BIJ METAALBEWERKERS ?

Dit is vooral geen gezondheidsproblemen te hebben, veel plezier op het werk, en een goede gezondheid gedurende de laatste 15 dagen ($R^2 = 0,294$).

WAT HET BESTE VERKLAART BLIJFINTENTIE OP LANGE TERMIJN BIJ METAALBEWERKERS ?

Dit is vooral veel plezier op het werk, geen pijn hebben, en geen probleem in verband met veranderingen van de taken ($R^2 = 0,162$).

VII. KRUISANALYSES

Deze analyses worden gebruikt om de verschillende modules van de VOW/QFT met geslacht (mannen en vrouwen), en met de leeftijdsgroepen (jonger dan 30 jaar, 30-39 jaar, 40- 49 jaar, 50 jaar en ouder) te kruisen. We presenteren ook het resultaat van de statistische test (univariate anova) die weergeeft of de verschillen tussen de gemiddeldes significant of niet zijn. Aangezien dat de significantie van een test beïnvloed wordt door de grote van de steekproef - en dit is een grote steekproef - hebben we het significantieniveau op 0.01 vastgelegd.

1. VOW/QFT MODULES EN GESLACHT

Waarschuwing : de verdeling van respondenten is zeer verschillend tussen mannen (N = 2696; 80%) en vrouwen (N = 669; 20%). Voorzichtigheid bij de interpretatie van de resultaten is vereist !

1.a. Invloed van het geslacht op psychosociale aspecten

Werktempo en hoeveelheid werk	Het gemiddelde verschil is significant : $F(1, 3358) = 19.33$; $p < .000$. Mannen voelen een groter werktempo en hoeveelheid werk ($m = 2.33$) dan vrouwen ($m = 2.22$).
Gebruik van de kennis en leermogelijkheden	Geen significant verschil : $F(1, 3358) = 4.26$; $p = .039$
Sociale steun	Het gemiddelde verschil is significant: $F(1, 3356) = 34.67$; $p < .000$. Mannen ($m = 2.63$) voelen minder sociale steun dan vrouwen ($m = 2.80$).
Inspraakmogelijkheid	Geen significant verschil : $F(1, 3356) = 3.74$; $p = .053$
Problemen in verband met veranderingen van de taken	Het gemiddelde verschil is significant: $F(1, 3354) = 27.39$; $p < .000$. Vrouwen ($m = 1,68$) voelt groter problemen in verband met veranderingen van hun taken dan mannen ($m = 1.81$).
Jobonzekerheid	Geen significant verschil : $F(1, 3351) = .33$; $p = .565$
Plezier in het werk	Het gemiddelde verschil is significant: $F(1, 3349) = 20.65$; $p < .000$. Mannen ($m = 2,46$) voelen minder plezier dan vrouwen ($m = 1.51$).
Behoeftte aan herstel	Geen significant verschil : $F(1, 3348) = .91$; $p = .341$

1.b. Invloed van het geslacht op fysieke arbeidsomstandigheden

Hinder	Het gemiddelde verschil is significant: $F(1, 3347) = 135.20$; $p < .000$. Mannen maken met hogere hinder (m = 2.41) dan vrouwen (m = 2.07).
Gevaarlijkheid	Het gemiddelde verschil is significant: $F(1, 3350) = 257.44$; $p < .000$. Mannen maken met hogere risico's (m = 2.24) dan vrouwen (m = 1.67).
Lichamelijke eisen	Het gemiddelde verschil is significant: $F(1, 3351) = 29.11$; $p < .000$. Mannen maken met hogere lichamelijke eisen (m = 2,34) dan vrouwen (m = 2.17).
Terugkerende bewegingen	Het gemiddelde verschil is significant: $F(1, 3351) = 22.51$; $p < .000$. Vrouwen zijn vaker met terugkerende bewegingen (m = 2.82) geconfronteerd dan mannen (m = 2.61).
Beeldschermwerk	Het gemiddelde verschil is significant: $F(1, 3345) = 20.58$; $p < .000$. Vrouwen zijn vaker met beeldschermwerk (m = 2.34) geconfronteerd dan mannen (m = 2.14).

1.c. Invloed van het geslacht op veiligheid

Arbeidsongevallen	Het gemiddelde verschil is significant: $F(1, 3333) = 26.23$; $p < .000$. Mannen (m = 1,16) waren meer bezig met arbeidsongevallen dan vrouwen (m = 1.10).
Veiligheidsklimaat	Het gemiddelde verschil is significant: $F(1, 3335) = 23.84$; $p < .000$. Mannen voelen minder veiligheidsklimaat (m = 3.67) dan vrouwen (m = 3.83).

1.d. Invloed van het geslacht op gezondheid

Gezondheidsproblemen	Het gemiddelde verschil is significant: $F(1, 3340) = 26.23$; $p = .001$. Mannen (m = 2.06) rapporteerden meer gezondheidsproblemen dan vrouwen (m = 1.93)
Pijn/kwalen	Het gemiddelde verschil is significant: $F(1, 3198) = 26.23$; $p < .000$. Mannen (m = 3.84) rapporteren minder pijn dan vrouwen (m = 4.36).
Gezondheidstoestand laatste 2 weken	Het gemiddelde verschil is significant: $F(1, 3345) = 26.23$; $p < .000$. Mannen (m = 3.05) rapporteren betere algemene gezondheid dan vrouwen (m = 2.89) tijdens de laatste 15 dagen.
Aantal keren thuis	Geen significant verschil : $F(1, 3339) = 26.23$; $p = .180$

(ziekte/ongeval)	
Aantal dagen thuis (ziekte/ongeval)	Geen significant verschil : $F(1, 3344) = 26.23$; $p = .095$.
Aantal keren op het werk (ziekte/ongeval)	Geen significant verschil : $F(1, 3342) = 26.23$; $p = .314$

1.e. Invloed van het geslacht op werkcapaciteit

Bekwaamheden	Het gemiddelde verschil is significant: $F(1, 3340) = 11.631$, $p = .001$. Mannen ($m = 3.71$) rapporteren sterker bekwaamheden dan vrouwen ($m = 3.61$).
--------------	---

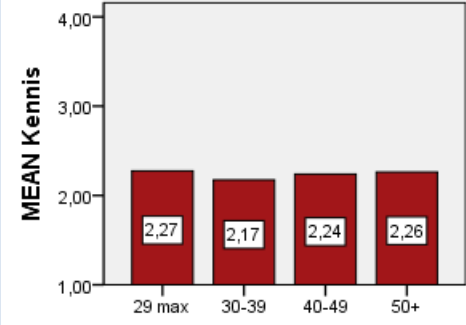
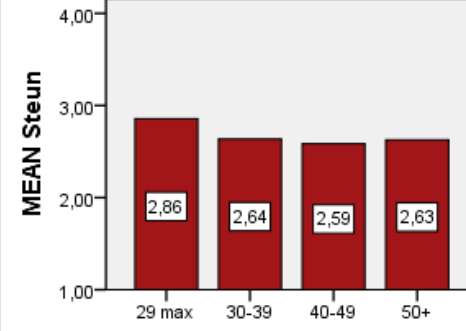
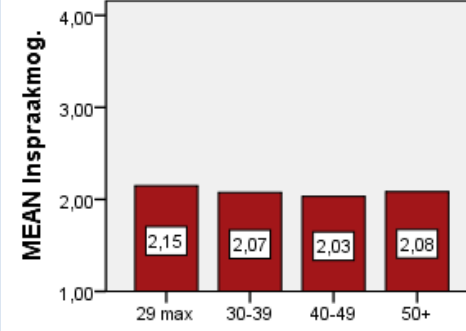
1.f. Invloed van het geslacht op blijfintentie

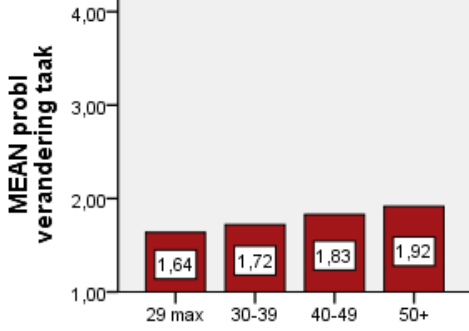
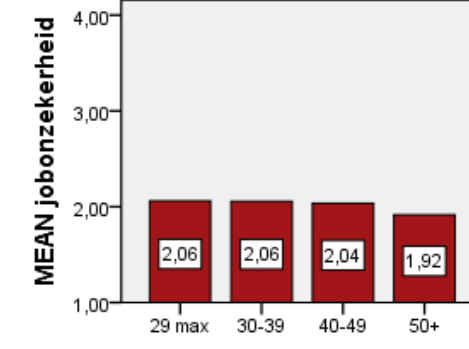
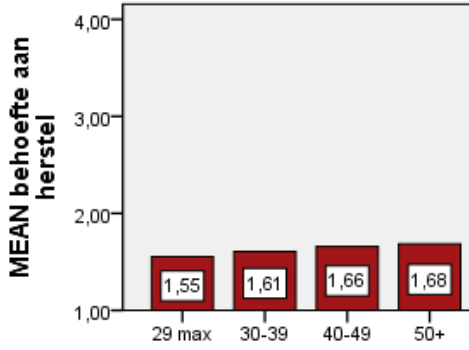
Intentie om te blijven op korte termijn	Geen significant verschil : $F(1, 3346) = .013$, $p = .910$
Intentie om te blijven op lange termijn	Geen significant verschil : $F(1, 3345) = 2.661$, $p = .103$

Samengevat, verschillen per geslacht aanwezig zijn bijna in elke dimensie, met uitzondering van blijfintentie op korte en lange termijn.

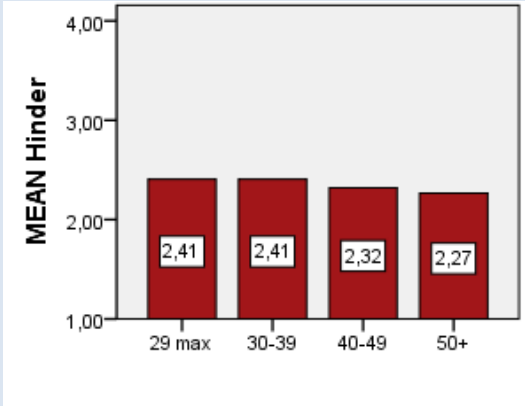
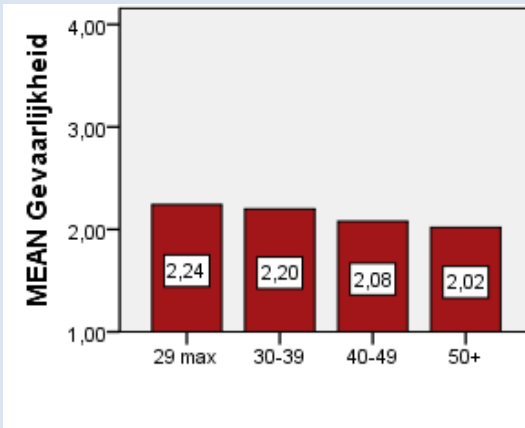
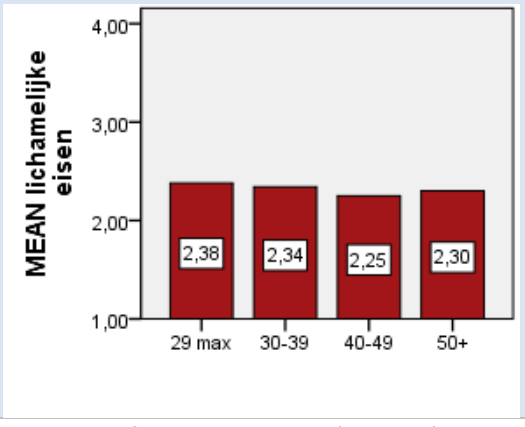
2. VOW/QFT MODULES EN LEEFTIJD

2.a. Invloed van de leeftijd op psychosociale aspecten

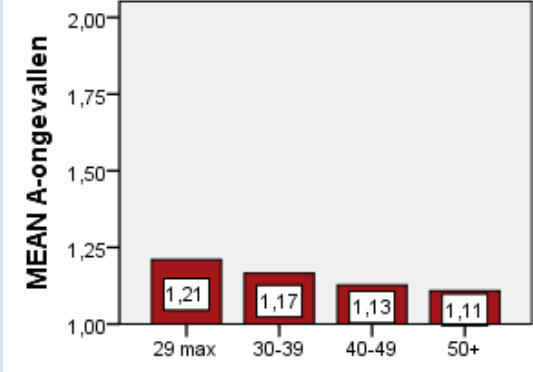
Werktempo en hoeveelheid werk	Geen significant verschil : $F(3, 3355) = 1.877$; $p = .131$.										
Gebruik van de kennis en leermogelijkheden	<p>Het gemiddelde verschil is significant : $F(3, 3354) = 4.497$; $p = .004$</p> <table border="1" data-bbox="560 501 1027 824"> <thead> <tr> <th>Leeftijdsgroep</th> <th>MEAN Kennis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>29 max</td> <td>2,27</td> </tr> <tr> <td>30-39</td> <td>2,17</td> </tr> <tr> <td>40-49</td> <td>2,24</td> </tr> <tr> <td>50+</td> <td>2,26</td> </tr> </tbody> </table>	Leeftijdsgroep	MEAN Kennis	29 max	2,27	30-39	2,17	40-49	2,24	50+	2,26
Leeftijdsgroep	MEAN Kennis										
29 max	2,27										
30-39	2,17										
40-49	2,24										
50+	2,26										
Sociale steun	<p>Het gemiddelde verschil is significant : $F(3, 3352) = 26.433$; $p < .000$.</p> <table border="1" data-bbox="560 878 1027 1207"> <thead> <tr> <th>Leeftijdsgroep</th> <th>MEAN Steun</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>29 max</td> <td>2,86</td> </tr> <tr> <td>30-39</td> <td>2,64</td> </tr> <tr> <td>40-49</td> <td>2,59</td> </tr> <tr> <td>50+</td> <td>2,63</td> </tr> </tbody> </table>	Leeftijdsgroep	MEAN Steun	29 max	2,86	30-39	2,64	40-49	2,59	50+	2,63
Leeftijdsgroep	MEAN Steun										
29 max	2,86										
30-39	2,64										
40-49	2,59										
50+	2,63										
Inspraakmogelijkheid	<p>Het gemiddelde verschil is significant : $F(3, 3346) = 4.490$; $p = .004$.</p> <table border="1" data-bbox="560 1270 1027 1599"> <thead> <tr> <th>Leeftijdsgroep</th> <th>MEAN Inspraakmog.</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>29 max</td> <td>2,15</td> </tr> <tr> <td>30-39</td> <td>2,07</td> </tr> <tr> <td>40-49</td> <td>2,03</td> </tr> <tr> <td>50+</td> <td>2,08</td> </tr> </tbody> </table>	Leeftijdsgroep	MEAN Inspraakmog.	29 max	2,15	30-39	2,07	40-49	2,03	50+	2,08
Leeftijdsgroep	MEAN Inspraakmog.										
29 max	2,15										
30-39	2,07										
40-49	2,03										
50+	2,08										
Problemen in verband met veranderingen van de taken	Het gemiddelde verschil is significant : $F(3, 3350) = 32.938$; $p < .000$.										

	 <p>MEAN probl verandering taak</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Age Group</th> <th>Mean Value</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>29 max</td> <td>1,64</td> </tr> <tr> <td>30-39</td> <td>1,72</td> </tr> <tr> <td>40-49</td> <td>1,83</td> </tr> <tr> <td>50+</td> <td>1,92</td> </tr> </tbody> </table>	Age Group	Mean Value	29 max	1,64	30-39	1,72	40-49	1,83	50+	1,92	
Age Group	Mean Value											
29 max	1,64											
30-39	1,72											
40-49	1,83											
50+	1,92											
<p>Jobonzekerheid</p>	<p>Het gemiddelde verschil is significant : $F(3, 3347) = 5.320 ; p = .001.$</p> <p>MEAN jobonzekerheid</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Age Group</th> <th>Mean Value</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>29 max</td> <td>2,06</td> </tr> <tr> <td>30-39</td> <td>2,06</td> </tr> <tr> <td>40-49</td> <td>2,04</td> </tr> <tr> <td>50+</td> <td>1,92</td> </tr> </tbody> </table>	Age Group	Mean Value	29 max	2,06	30-39	2,06	40-49	2,04	50+	1,92	
Age Group	Mean Value											
29 max	2,06											
30-39	2,06											
40-49	2,04											
50+	1,92											
<p>Plezier in het werk</p>	<p>Geen significant verschil : $F(3, 3345) = 1.045 ; p = .371.$</p>											
<p>Behoeftte aan herstel</p>	<p>Het gemiddelde verschil is significant : $F(3, 3344) = .91 ; p < .000$</p> <p>MEAN behoefte aan herstel</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Age Group</th> <th>Mean Value</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>29 max</td> <td>1,55</td> </tr> <tr> <td>30-39</td> <td>1,61</td> </tr> <tr> <td>40-49</td> <td>1,66</td> </tr> <tr> <td>50+</td> <td>1,68</td> </tr> </tbody> </table>	Age Group	Mean Value	29 max	1,55	30-39	1,61	40-49	1,66	50+	1,68	
Age Group	Mean Value											
29 max	1,55											
30-39	1,61											
40-49	1,66											
50+	1,68											

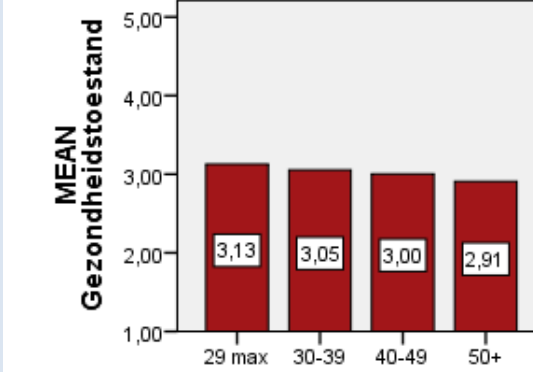
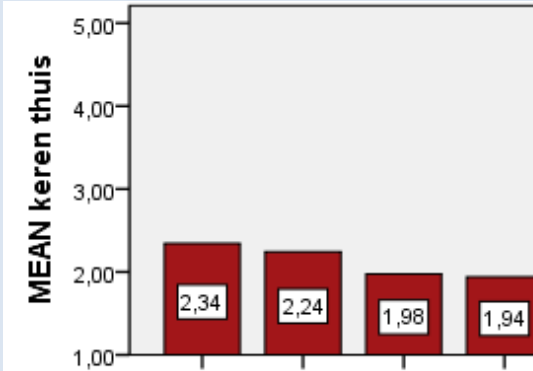
2.b. Invloed van de leeftijd op fysieke arbeidsomstandigheden

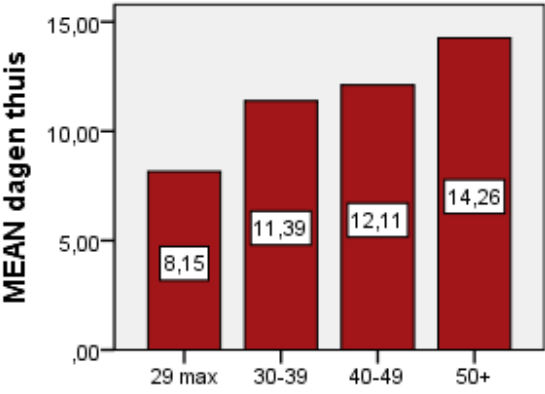
Hinder	<p>Het gemiddelde verschil is significant : $F(3, 3343) = 7.528 ; p < .000$</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Leeftijdsgroep</th> <th>MEAN Hinder</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>29 max</td> <td>2,41</td> </tr> <tr> <td>30-39</td> <td>2,41</td> </tr> <tr> <td>40-49</td> <td>2,32</td> </tr> <tr> <td>50+</td> <td>2,27</td> </tr> </tbody> </table>	Leeftijdsgroep	MEAN Hinder	29 max	2,41	30-39	2,41	40-49	2,32	50+	2,27
Leeftijdsgroep	MEAN Hinder										
29 max	2,41										
30-39	2,41										
40-49	2,32										
50+	2,27										
Gevaarlijkheid	<p>Het gemiddelde verschil is significant : $F(3, 3346) = 10.990 ; p < .000$</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Leeftijdsgroep</th> <th>MEAN Gevaarlijkheid</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>29 max</td> <td>2,24</td> </tr> <tr> <td>30-39</td> <td>2,20</td> </tr> <tr> <td>40-49</td> <td>2,08</td> </tr> <tr> <td>50+</td> <td>2,02</td> </tr> </tbody> </table>	Leeftijdsgroep	MEAN Gevaarlijkheid	29 max	2,24	30-39	2,20	40-49	2,08	50+	2,02
Leeftijdsgroep	MEAN Gevaarlijkheid										
29 max	2,24										
30-39	2,20										
40-49	2,08										
50+	2,02										
Lichamelijke eisen	<p>Het gemiddelde verschil is significant : $F(3, 3347) = 4.693 ; p = .003$</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Leeftijdsgroep</th> <th>MEAN lichamelijke eisen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>29 max</td> <td>2,38</td> </tr> <tr> <td>30-39</td> <td>2,34</td> </tr> <tr> <td>40-49</td> <td>2,25</td> </tr> <tr> <td>50+</td> <td>2,30</td> </tr> </tbody> </table>	Leeftijdsgroep	MEAN lichamelijke eisen	29 max	2,38	30-39	2,34	40-49	2,25	50+	2,30
Leeftijdsgroep	MEAN lichamelijke eisen										
29 max	2,38										
30-39	2,34										
40-49	2,25										
50+	2,30										
Terugkerende bewegingen	<p>Geen significant verschil : $F(3, 3347) = 3.129 ; p = .025$</p>										
Beeldschermwerk	<p>Geen significant verschil : $F(3, 3341) = 3.249 ; p = .021$</p>										

2.c. Invloed van de leeftijd op veiligheid

Arbeidsongevallen (betrokkene)	<p>Het gemiddelde verschil is significant : $F(3, 3329) = 18.318 ; p < .000$</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Leeftijdsgroep</th> <th>MEAN A-ongevallen</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>29 max</td> <td>1,21</td> </tr> <tr> <td>30-39</td> <td>1,17</td> </tr> <tr> <td>40-49</td> <td>1,13</td> </tr> <tr> <td>50+</td> <td>1,11</td> </tr> </tbody> </table>	Leeftijdsgroep	MEAN A-ongevallen	29 max	1,21	30-39	1,17	40-49	1,13	50+	1,11
Leeftijdsgroep	MEAN A-ongevallen										
29 max	1,21										
30-39	1,17										
40-49	1,13										
50+	1,11										
Veiligheidsklimaat	Geen significant verschil : $F(3, 3331) = 2.111 ; p = .097$										

2.d. Invloed van de leeftijd op gezondheid

Gezondheidsproblemen	Geen significant verschil : $F(3, 3336) = 2.372 ; p = .069$										
Pijn/kwalen	Geen significant verschil : $F(3, 3194) = 3.580 ; p = .013$										
Gezondheidstoestand laatste 2 weken	<p>Het gemiddelde verschil is significant : $F(3, 3341) = 7.406 ; p < .000$</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Leeftijdsgroep</th> <th>MEAN Gezondheidstoestand</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>29 max</td> <td>3,13</td> </tr> <tr> <td>30-39</td> <td>3,05</td> </tr> <tr> <td>40-49</td> <td>3,00</td> </tr> <tr> <td>50+</td> <td>2,91</td> </tr> </tbody> </table>	Leeftijdsgroep	MEAN Gezondheidstoestand	29 max	3,13	30-39	3,05	40-49	3,00	50+	2,91
Leeftijdsgroep	MEAN Gezondheidstoestand										
29 max	3,13										
30-39	3,05										
40-49	3,00										
50+	2,91										
Aantal keren thuis (ziekte/ongeval)	<p>Het gemiddelde verschil is significant : $F(3, 3335) = 29.609 ; p < .000$</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Leeftijdsgroep</th> <th>MEAN keren thuis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>29 max</td> <td>2,34</td> </tr> <tr> <td>30-39</td> <td>2,24</td> </tr> <tr> <td>40-49</td> <td>1,98</td> </tr> <tr> <td>50+</td> <td>1,94</td> </tr> </tbody> </table>	Leeftijdsgroep	MEAN keren thuis	29 max	2,34	30-39	2,24	40-49	1,98	50+	1,94
Leeftijdsgroep	MEAN keren thuis										
29 max	2,34										
30-39	2,24										
40-49	1,98										
50+	1,94										
Aantal dagen thuis	Het gemiddelde verschil is significant : $F(3, 3340) = 5.249 ; p = .001$										

(ziekte/ongeval)	 <table border="1" data-bbox="582 190 1129 582"> <caption>MEAN dagen thuis per leeftijdsgroep</caption> <thead> <tr> <th>Leeftijdsgroep</th> <th>MEAN dagen thuis</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>29 max</td> <td>8,15</td> </tr> <tr> <td>30-39</td> <td>11,39</td> </tr> <tr> <td>40-49</td> <td>12,11</td> </tr> <tr> <td>50+</td> <td>14,26</td> </tr> </tbody> </table>	Leeftijdsgroep	MEAN dagen thuis	29 max	8,15	30-39	11,39	40-49	12,11	50+	14,26
Leeftijdsgroep	MEAN dagen thuis										
29 max	8,15										
30-39	11,39										
40-49	12,11										
50+	14,26										
Aantal keren op het werk (ziekte/ongeval)	Geen significant verschil : $F(3, 3338) = .906$; $p = .437$										

2.e. Invloed van de leeftijd op werkcapaciteit

Bekwaamheden	Geen significant verschil : $F(3, 3331) = 2.111$; $p = .097$
--------------	---

2.f. Invloed van de leeftijd op blijfintentie

Intentie om te blijven op korte termijn	Geen significant verschil : $F(3, 3331) = 2.111$; $p = .097$
Intentie om te blijven op lange termijn	Geen significant verschil : $F(3, 3331) = 2.111$; $p = .097$

Samengevat, leeftijd verschillen aanwezig zijn voor bijna elke dimensie, behalve van blijfintentie op korte en lange termijn.

VIII. SAMENVATTING EN VERGELIJKING MET VOORGAANDE GEGEVENS

De tabel (volgende pagina) is een vergelijking van de ABVV-Metaal resultaten en de resultaten bij metaalarbeiders (n = 363) uit 2007, 2009 en 2011 onderzoeken (dankzij De Belgische Beroepsvereniging voor Arbeidsgeneesheren - BBvAg).

De vergelijking is gebaseerd op het percentage van de respondenten die melding gemaakt van een moeilijke situatie (zie etiket, 3e kolom). De resultaten van de data verzamelde door de ABVV-Metaal zijn over het algemeen slechter dan die van vorige onderzoeken (door BBvAg). De contexten van de dataverzameling waren heel anders, omdat in eerdere onderzoeken, vullen de werknemers de vragenlijst in tijdens zijn bezoek aan de arbeidsgeneeskunde.

Opgemerkt moet worden dat, gezien de vergelijking van de resultaten en de problemen toegelicht in het begin van het rapport, lijkt het moeilijk om de data van "plezier in het werk" en "behoefte aan herstel" dimensies te willen vergelijken.

MODULE	DIMENSIE	label	2007, 2009 & 2011* (n = 363)	ABVV 2014	Vergelijking**
JOB STRESS		meestal tot altijd	17.7%	39%	☹️
MODULE 1: Psychosociale Factoren	Werktempo en hoeveelheid werk	vaak tot altijd	33.1%	32.4%	😊
	Gebruik van de kennis en leermogelijkheden	nooit tot soms	49.3%	30.9%	☹️
	Sociale steun	nooit tot soms	29.5%	35.2%	☹️
	Inspraakmogelijkheid	nooit tot soms	54.7%	76.7%	☹️
	Problemen in verband met veranderingen van de taken	vaak tot altijd	6.1%	10.4%	😊
	Jobonzekerheid	vaak tot altijd	20.0%	23.7%	😊
	<i>Plezier in het werk</i>	<i>neen</i>	20.9%	55.6%	☹️
	<i>Behoeftte aan herstel</i>	<i>ja</i>	65.2%	0.2%	☹️
MODULE 2: Fysieke arbeidsomstandigheden	Hinder	vaak tot altijd	45.6%	48,0%	😊
	Gevaarlijkheid	vaak tot altijd	24.1%	27,8%	😊
	Lichamelijke eisen	vaak tot altijd	35.3%	44,7%	☹️
	Terugkerende bewegingen	vaak tot altijd	46.5%	55,9%	☹️
	Beeldschermwerk	vaak tot altijd	47.9%	35,2%	☹️
MODULE 3: Veiligheid	Arbeidsongevallen (betrokken)	ja	14.4%	11.1%	😊
	Veiligheidsklimaat	niet akkoord	11.2%	15.4%	😊
MODULE 4: Gezondheid	Gezondheidsproblemen	akkoord	12.3%	26.6%	☹️
	Pijn/kwalen	minimum 1	81.4%	85.8%	😊
	Gezondheidstoestand van de afgelopen twee weken	slecht tot goed	25.3%	27.0%	😊
	Aantal keren afwezigheid op het werk	2 keer of meer	24.2%	31.4%	☹️
	Aantal dagen afwezigheid op het werk	meer dan 10 dagen	28.3%	21.7%	😊
	Aantal keren aanwezigheid op het werk	2 keer of meer	38.4%	46.3%	☹️
MODULE 5: Werkcapaciteit	Ervaren bekwaamheden	niet akkoord	5.1%	10.4%	😊
MODULE 6: Blijftententie	Blijftententie op korte termijn	neen	12.1%	9.2%	😊
	Blijftententie op lange termijn	neen	58.5%	71.2%	☹️

*Cellen in het rood bij een verslechtering van minstens 5% -
Cellen in het groen bij een verbetering van minstens 5%

BIJLAGEN

RUWE DATA – MANNEN pp. 39-48
RUWE DATA – VROUWEN pp. 49-58

RUWE DATA – MANNEN (n = 2696)

MODULE 1 – Psychosociale factoren

WERKTEMPO EN HOEVEELHEID WERK	1 NOOIT	2 SOMS	3 VAAK	4 ALTIJDS		
Moet u extra hard werken om iets af te krijgen?	214	1833	531	117		<i>n</i>
	7,9	68,0	19,7	4,3		%
Werkt u onder tijdsdruk?	255	1344	681	415		<i>n</i>
	9,5	49,9	25,3	15,4		%
Moet u zich haasten op het werk ?	193	1598	714	189		<i>n</i>
	7,2	59,3	26,5	7,0		%

GEBRUIK VAN KENNIS EN LEERMOGELIJKHEIDEN	1 NOOIT	2 SOMS	3 VAAK	4 ALTIJDS		
Doet uw werk voldoende beroep op al uw vaardigheden of capaciteiten?	269	1002	1015	409		<i>n</i>
	10,0	37,2	37,7	15,2		%
Leert u nieuwe dingen op het werk?	317	1639	614	125		<i>n</i>
	11,8	60,8	22,8	4,6		%
Geeft uw werk u het gevoel dat u er iets mee kan bereiken?	848	1238	494	114		<i>n</i>
	31,5	46,0	18,3	4,2		%

SOCIALE STEUN	1 NOOIT	2 SOMS	3 VAAK	4 ALTIJDS		
Kunt u, als dat nodig is, uw collega's om hulp vragen?	91	820	845	939		<i>n</i>
	3,4	30,4	31,4	34,8		%
Voelt u zich op uw werk gewaardeerd door uw collega's?	143	984	1131	437		<i>n</i>
	5,3	36,5	42,0	16,2		%

Kunt u, als dat nodig is, uw directe leiding om hulp vragen?	251	1129	746	569	<i>n</i>
	9,3	41,9	27,7	21,1	%
Voelt u zich op uw werk gewaardeerd door uw directe leiding?	515	1246	695	239	<i>n</i>
	19,1	46,2	25,8	8,9	%

	1	2	3	4		
MOGELIJKHEID TOT PARTICIPATIE	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Heeft u veel te zeggen over wat er gebeurt op uw werkplek?	815	1326	462	91	<i>n</i>	
	30,3	49,2	17,1	3,4	%	
Kunt u mee beslissen over dingen die met uw werk te maken hebben?	621	1452	508	113	<i>n</i>	
	23,1	53,9	18,9	4,2	%	
Kunt u met uw directe leiding voldoende overleggen over uw werk?	407	1354	690	241	<i>n</i>	
	15,1	50,3	25,6	9,0	%	

PROBLEMEN MET VERANDERINGEN IN HET TAKENPAKKET	1	2	3	4		
	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Vindt u het moeilijk u aan te passen als er zich veranderingen voordoen in uw takenpakket?	819	1501	308	67	<i>n</i>	
	30,4	55,7	11,4	2,5	%	
Bezorgen veranderingen binnen uw takenpakket u problemen?	943	1445	262	43	<i>n</i>	
	35,0	53,7	9,7	1,6	%	
Heeft het veranderen van uw takenpakket negatieve gevolgen voor u?	961	1413	247	72	<i>n</i>	
	35,7	52,5	9,2	2,7	%	

JOBONZEKERHEID	1	2	3	4		
	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
De kans bestaat dat ik binnenkort mijn job verlies.	838	1251	270	333	<i>n</i>	
	31,1	46,5	10,0	12,4	%	
Ik voel me onzeker over de toekomst van	685	1248	455	304	<i>n</i>	

mijn job.						
	25,4	46,4	16,9	11,3		%
Ik denk dat ik mijn job zal verliezen in de nabije toekomst.	998	1163	348	182		<i>n</i>
	37,1	43,2	12,9	6,8		%

	NEE	?	JA			
(-) Ik ben er zeker van dat ik mijn job zal kunnen behouden.	1816	10	867			<i>n</i>
	67,4	0,4	32,2			%

	1	2	3	4		
PLEZIER OP HET WERK	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
(-)Ik doe mijn werk omdat het moet, daarmee is alles wel gezegd.	652	2025	10	3		<i>n</i>
	24,4	75,6	0,4	0,1		%
Meestal vind ik het wel prettig om aan de werkdag te beginnen.	262	2405	23	1		<i>n</i>
	9,8	90,2	0,9	0,0		%
Ik vind mijn werk boeiend, elke dag opnieuw.	433	2246	10	2		<i>n</i>
	16,2	83,8	0,4	0,1		%
Ik heb plezier in mijn werk.	261	2408	20	2		<i>n</i>
	9,8	90,2	0,7	0,1		%
(-)Ik moet telkens weerstand bij mezelf overwinnen om mijn werk te doen.	1038	1650	3	0		<i>n</i>
	38,6	61,4	0,1	0,0		%

	1	2	3	4		
BEHOEFTE AAN HERSTEL	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Ik vind het moeilijk om me te ontspannen op het einde van een werkdag.	1174	1514	3	0		<i>n</i>
	43,7	56,3	0,1	0,0		%
Mijn baan maakt dat ik me aan het eind van een werkdag nogal uitgeput voel.	418	2269	4	0		<i>n</i>
	15,6	84,4	0,1	0,0		%
Het kost me moeite om me te concentreren in mijn vrije uren na het	1398	1290	3	0		<i>n</i>

werk.						
	52,0	48,0	0,1	0,0		%
Het kost mij over het algemeen meer dan een uur voordat ik helemaal hersteld ben van mijn werk.	1058	1621	7	3		<i>n</i>
	39,5	60,5	0,3	0,1		%

MODULE 2 – Fysieke arbeidsomstandigheden

	Wordt u tijdens uw werk geconfronteerd met:	1	2	3	4	
		NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS	
HINDER	trillingen van werktuigen en machines?	602	841	702	544	<i>n</i>
		22,4	31,3	26,1	20,2	%
	lawaaihinder ?	162	653	879	997	<i>n</i>
		6,0	24,3	32,7	37,0	%
	extreme temperaturen?	663	1263	559	204	<i>N</i>
		24,7	47,0	20,8	7,6	%
RISICO'S	gevaarlijke producten?	774	1178	455	283	<i>N</i>
		28,8	43,8	16,9	10,5	%
	gevaarlijke situaties, risico's op ernstige ongevallen?	459	1373	601	256	<i>N</i>
		17,1	51,1	22,4	9,5	%
FYSIEKE INSPANNINGEN	fysiek zware taken?	382	1293	733	282	<i>N</i>
		14,2	48,1	27,2	10,5	%
	ongemakkelijke of inspannende werkhoudingen?	327	1330	800	233	<i>N</i>
		12,2	49,4	29,7	8,7	%
BANDWEER	repetitieve (steeds dezelfde) hand/armbewegingen?	409	828	851	602	<i>N</i>
		15,2	30,8	31,6	22,4	%
BEELDWERK	beeldschermwerk ?	908	877	527	373	<i>N</i>

		33,8	32,7	19,6	13,9		%
--	--	------	------	------	------	--	---

MODULE 3 - Veiligheid

Bent u het afgelopen jaar	1	2					
	NEE	JA					
getuige geweest van een arbeidsongeval?	2127	552					N
	79,4	20,6					%
betrokken geweest bij een arbeidsongeval?	2358	319					N
	88,1	11,9					%

	1	2	3	4	5		
VEILIGHEIDSKLIJMAAT	HELEMAAL NIET AKK,	EERDER NIET AKK,	NIET/WEL	EERDER AKKOORD	HELEMAAL AKKOORD		
In onze onderneming of organisatie is de veiligheid en de gezondheid van werknemers voldoende beschermd.	95	209	778	1199	402		N
	3,5	7,8	29,0	44,7	15,0		%
Het management is ernstig bezig met de preventie van risico's op het werk.	57	241	641	1176	568		N
	2,1	9,0	23,9	43,8	21,2		%
In ons bedrijf zijn productiviteit en veiligheid even belangrijk	182	429	793	862	416		N
	6,8	16,0	29,6	32,1	15,5		%
Ons bedrijf of organisatie investeert in de preventie van risico's op het werk.	51	193	697	1181	561		N
	1,9	7,2	26,0	44,0	20,9		%
De directe leiding moedigt veilig werken aan.	68	167	540	1133	774		N
	2,5	6,2	20,1	42,2	28,9		%
De directe leiding houdt rekening met mijn mening en suggesties over gezondheid en veiligheid op het werk.	214	367	917	878	307		n

	8,0	13,7	34,2	32,7	11,4	%
Er zijn bij ons mensen die zich bezighouden met de gezondheid en de veiligheid van de werknemers.	52	120	405	1047	1057	N
	1,9	4,5	15,1	39,1	39,4	%
De mensen die zich bij ons bezighouden met gezondheid en veiligheid van de werknemers zijn competent op dit vlak.	109	200	728	1068	576	N
	4,1	7,5	27,2	39,8	21,5	%
Er zijn expliciete regels om veilig te werken.	45	136	564	1157	780	N
	1,7	5,1	21,0	43,1	29,1	%
Ik heb een goede gezondheids- en veiligheidstraining gekregen.	318	456	776	786	347	N
	11,9	17,0	28,9	29,3	12,9	%
Ik heb goede persoonlijke beschermingsmiddelen gekregen.	69	128	472	1116	898	N
	2,6	4,8	17,6	41,6	33,5	%

MODULE 4 – Gezondheid

	1	2	3	4	5	
GEZONDHEIDSPROBLEMEN	HELEMAAL NIET AKK,	EERDER NIET AKK,	NIET/ WEL	EERDER AKKOORD	HELEMAAL AKKOORD	
Ik lijk gemakkelijker ziek te worden dan andere mensen.	1317	822	354	139	47	N
	49,2	30,7	13,2	5,2	1,8	%
Ik verwacht dat mijn gezondheid snel achteruit zal gaan.	867	881	623	226	84	N
	32,3	32,9	23,2	8,4	3,1	%
Mijn werk heeft een negatieve invloed op mijn gezondheidstoestand.	678	748	769	352	134	N
	25,3	27,9	28,7	13,1	5,0	%
Mijn dagelijks leven wordt	1134	847	462	157	81	N

gehinderd door mijn gezondheidstoestand.							
	42,3	31,6	17,2	5,9	3,0		%
Ik word op mijn werk gehinderd door mijn gezondheidstoestand.	1180	840	459	133	69		N
	44,0	31,3	17,1	5,0	2,6		%

Hebt u in de loop van de twee voorbije weken	1	2					
	NEE	JA					
moeilijkheden gehad om de slaap te vatten?	1639	985					N
	62,5	37,5					%
pijn gehad aan uw ledematen ?	1165	1440					N
	44,7	55,3					%
last gehad van aanslepende vermoeidheid ?	1585	1040					N
	60,4	39,6					%
pijn gehad in uw nek of schouders ?	1384	1235					N
	52,8	47,2					%
maag- of darmklachten gehad?	2043	606					N
	77,1	22,9					%
last gehad van hoofdpijn?	1862	772					N
	70,7	29,3					%
pijn gehad in uw borst- of hartstreek	2292	365					N
	86,3	13,7					%
last gehad van rugpijn ?	1128	1484					N
	43,2	56,8					%
tintelingen of een verdoofd gevoel waargenomen in de ledematen?	1936	707					N
	73,3	26,7					%
een onrustige of verstoorde slaap gehad?	1425	1187					n
	54,6	45,4					%

	1	2	3	4	5		
	SLECHT	MATIG	GOED	HEEL GOED	UITSTEKEND		
Hoe beoordeelt u uw algemene gezondheidstoestand van de afgelopen twee weken?	79	605	1274	545	178		<i>n</i>
	2,9	22,6	47,5	20,3	6,6		%

	1	2	3	4	5		
	GEEN KEER	1 KEER	2 KEER	3 OR 4 KEER	5 KEER OF +		
Hoeveel keer bleef u de afgelopen 12 maanden thuis wegens ziekte of een ongeval? <i>Zonder zwangerschapsverlof</i>	919	923	528	269	37		<i>n</i>
	34,3	34,5	19,7	10,1	1,4		%

	DAGEN						
Hoeveel dagen bleef u de afgelopen 12 maanden thuis wegens ziekte of een ongeval?	11,2	<i>gemiddelde</i>	28,8	<i>st-dev</i>			

	1	2	3	4	5		
	GEEN KEER	1 KEER	2 KEER	3 OR 4 KEER	5 KEER OF +		
Hoe vaak bent u de afgelopen 12 maanden toch gaan werken terwijl u eigenlijk om gezondheidsredenen thuis had moeten blijven?	830	602	659	416	172		<i>n</i>
	31,0	22,5	24,6	15,5	6,4		%

MODULE 5 – Werkcapaciteit

	1	2	3	4	5		
BEKWAAMHEDEN	HELEMAAL NIET AKK,	EERDER NIET AKK,	NIET/ WEL	EERDER AKKOORD	HELEMAAL AKKOORD		
De ervaring die ik verworven heb, heeft me goed voorbereid op de evoluties in mijn werk.	85	175	880	1191	353		<i>n</i>
	3,2	6,5	32,8	44,4	13,2		%

Ik haal de doelstellingen die ik mezelf stel in mijn job.	82	208	665	1327	400	<i>n</i>
	3,1	7,8	24,8	49,5	14,9	%
Ik ben voldoende gewapend om de eisen van mijn job het hoofd te bieden.	46	121	644	1415	454	<i>n</i>
	1,7	4,5	24,0	52,8	16,9	%
Wat er ook gebeurt op mijn werk, ik kan het gewoonlijk aan.	33	124	653	1376	498	<i>n</i>
	1,2	4,6	24,3	51,3	18,6	%
Wanneer ik geconfronteerd word met een probleem op mijn werk, dan vind ik meestal verschillende oplossingen	42	112	796	1305	429	<i>n</i>
	1,6	4,2	29,7	48,6	16,0	%
Omdat ik kan terugvallen op mijn ervaring, kan ik kalm blijven wanneer ik op het werk geconfronteerd word met moeilijkheden.	42	187	808	1190	458	<i>n</i>
	1,6	7,0	30,1	44,3	17,1	%

MODULE 6 – Blijfintentie

	1	2	3	4	5	
	NEEN, HELEMAAL NIET	EERDER NEEN	JA/ NEEN	JA, ZEKER	JA, HEEL ZEKER	
OP KORTE TERMIJN						
Denkt u dat u uw huidige job binnen twee jaar nog kan uitvoeren?	66	87	520	1217	795	<i>n</i>
	2,5	3,2	19,4	45,3	29,6	%
Denkt u dat u uw huidige job binnen twee jaren nog wilt uitvoeren?	133	177	649	1048	676	<i>n</i>
	5,0	6,6	24,2	39,1	25,2	%

	1	2	3	4	5	
	NEEN, HELEMAAL NIET	EERDER NEEN	JA/ NEEN	JA, ZEKER	JA, HEEL ZEKER	
OP LANGE TERMIJN						

(-) Beangstigd de idee u dat u nog moet werken tot aan de wettelijke pensioenleeftijd?	211	174	550	533	1215		<i>n</i>
	7,9	6,5	20,5	19,9	45,3		%
(-)Denkt u er wel eens over om vroegtijdig op pensioen te gaan?	282	239	569	611	983		<i>n</i>
	10,5	8,9	21,2	22,8	36,6		%
Verkiest u om zo lang mogelijk te blijven werken?	778	467	860	359	221		<i>n</i>
	29,0	17,4	32,0	13,4	8,2		%
(-) Bent u van plan vroegtijdig op pensioen te gaan?	249	277	722	563	875		<i>n</i>
	9,3	10,3	26,9	21,0	32,6		%
Wilt u blijven werken tot aan de wettelijke pensioenleeftijd?	1027	471	706	250	231		<i>n</i>
	38,2	17,5	26,3	9,3	8,6		%

RUWE DATA – VROUWEN (n = 668)

MODULE 1 – Psychosociale factoren

WERKTEMPO EN HOEVEELHEID WERK	1	2	3	4		
	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Moet u extra hard werken om iets af te krijgen?	67	485	88	28		<i>n</i>
	10,0	72,6	13,2	4,2		%
Werkt u onder tijdsdruk?	72	393	131	72		<i>n</i>
	10,8	58,8	19,6	10,8		%
Moet u zich haasten op het werk ?	58	432	143	35		<i>n</i>
	8,7	64,7	21,4	5,2		%

GEBRUIK VAN KENNIS EN LEERMOGELIJKHEIDEN	1	2	3	4		
	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Doet uw werk voldoende beroep op al uw vaardigheden of capaciteiten?	78	290	213	87		<i>n</i>
	11,7	43,4	31,9	13,0		%
Leert u nieuwe dingen op het werk?	64	410	167	27		<i>n</i>
	9,6	61,4	25,0	4,0		%
Geeft uw werk u het gevoel dat u er iets mee kan bereiken?	232	306	107	23		<i>n</i>
	34,7	45,8	16,0	3,4		%

SOCIALE STEUN	1	2	3	4		
	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Kunt u, als dat nodig is, uw collega's om hulp vragen?	15	156	194	300		<i>n</i>
	2,3	23,5	29,2	45,1		%
Voelt u zich op uw werk gewaardeerd door uw collega's?	33	234	274	127		<i>n</i>
	4,9	35,0	41,0	19,0		%

Kunt u, als dat nodig is, uw directe leiding om hulp vragen?	32	233	201	202		<i>n</i>
	4,8	34,9	30,1	30,2		%
Voelt u zich op uw werk gewaardeerd door uw directe leiding?	98	289	186	95		<i>n</i>
	14,7	43,3	27,8	14,2		%

	1	2	3	4		
MOGELIJKHEID TOT PARTICIPATIE	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Heeft u veel te zeggen over wat er gebeurt op uw werkplek?	218	337	100	13		<i>n</i>
	32,6	50,4	15,0	1,9		%
Kunt u mee beslissen over dingen die met uw werk te maken hebben?	179	371	101	17		<i>n</i>
	26,8	55,5	15,1	2,5		%
Kunt u met uw directe leiding voldoende overleggen over uw werk?	91	332	183	56		<i>n</i>
	13,7	50,2	27,6	8,5		%

PROBLEMEN MET VERANDERINGEN IN HET TAKENPAKKET	1	2	3	4		
	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Vindt u het moeilijk u aan te passen als er zich veranderingen voordoen in uw takenpakket?	280	312	51	21		<i>n</i>
	42,2	47,0	7,7	3,2		%
Bezorgen veranderingen binnen uw takenpakket u problemen?	316	297	38	13		<i>n</i>
	47,6	44,7	5,7	2,0		%
Heeft het veranderen van uw takenpakket negatieve gevolgen voor u?	292	303	53	16		<i>n</i>
	44,0	45,6	8,0	2,4		%

JOBONZEKERHEID	1	2	3	4		
	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
De kans bestaat dat ik binnenkort mijn job verlies.	226	298	50	89		<i>n</i>
	34,1	44,9	7,5	13,4		%
Ik voel me onzeker over de toekomst van	163	341	92	68		<i>n</i>

mijn job.						
	24,5	51,4	13,9	10,2		%
Ik denk dat ik mijn job zal verliezen in de nabije toekomst.	243	293	73	55		<i>n</i>
	36,6	44,1	11,0	8,3		%

	NEE	?	JA			
(-) Ik ben er zeker van dat ik mijn job zal kunnen behouden.	484	9	171			<i>n</i>
	72,9	1,4	25,8			%

	1	2	3	4		
PLEZIER OP HET WERK	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
(-)Ik doe mijn werk omdat het moet, daarmee is alles wel gezegd.	207	456	0	0		<i>n</i>
	31,2	68,8	0,0	0,0		%
Meestal vind ik het wel prettig om aan de werkdag te beginnen.	43	616	3	1		<i>n</i>
	6,5	93,5	0,5	0,2		%
Ik vind mijn werk boeiend, elke dag opnieuw.	77	585	1	1		<i>n</i>
	11,6	88,4	0,2	0,2		%
Ik heb plezier in mijn werk.	49	608	5	0		<i>n</i>
	7,5	92,5	0,8	0,0		%
(-)Ik moet telkens weerstand bij mezelf overwinnen om mijn werk te doen.	305	357	0	0		<i>n</i>
	46,1	53,9	0,0	0,0		%

	1	2	3	4		
BEHOEFTE AAN HERSTEL	NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
Ik vind het moeilijk om me te ontspannen op het einde van een werkdag.	266	395	1	0		<i>n</i>
	40,2	59,8	0,2	0,0		%
Mijn baan maakt dat ik me aan het eind van een werkdag nogal uitgeput voel.	89	567	5	1		<i>n</i>
	13,6	86,4	0,8	0,2		%
Het kost me moeite om me te concentreren in mijn vrije uren na het werk.	339	322	1	0		<i>n</i>
	51,3	48,7	0,2	0,0		%
Het kost mij over het algemeen meer dan een uur voordat ik helemaal hersteld ben van mijn werk.	266	394	1	0		<i>n</i>

	40,3	59,7	0,2	0,0		%
--	------	------	-----	-----	--	---

MODULE 2 – Fysieke arbeidsomstandigheden

	Wordt u tijdens uw werk geconfronteerd met:	1	2	3	4		
		NOOIT	SOMS	VAAK	ALTIJDS		
HINDER	trillingen van werktuigen en machines?	307	182	92	82		<i>n</i>
		46,3	27,5	13,9	12,4		%
	lawaaihinder ?	107	228	162	166		<i>n</i>
		16,1	34,4	24,4	25,0		%
	extreme temperaturen?	235	256	130	42		<i>N</i>
		35,4	38,6	19,6	6,3		%
RISICO'S	gevaarlijke producten?	300	242	72	50		<i>N</i>
		45,2	36,4	10,8	7,5		%
	gevaarlijke situaties, risico's op ernstige ongevallen?	320	267	54	22		<i>N</i>
		48,3	40,3	8,1	3,3		%
FYSIEKE INSPANNINGEN	fysiek zware taken?	151	296	170	46		<i>N</i>
		22,8	44,6	25,6	6,9		%
	ongemakkelijke of inspannende werkhoudingen?	131	332	158	42		<i>N</i>
		19,8	50,1	23,8	6,3		%
BANDWE	repetitieve (steeds dezelfde) hand/armbewegingen?	74	169	225	195		<i>N</i>
		11,2	25,5	33,9	29,4		%
D	beeldschermwerk ?	193	191	136	142		<i>N</i>
		29,2	28,9	20,5	21,5		%

MODULE 3 - Veiligheid

Bent u het afgelopen jaar	1	2					
	NEE	JA					
getuige geweest van een arbeidsongeval?	584	79					N
	88,1	11,9					%
betrokken geweest bij een arbeidsongeval?	611	53					N
	92,0	8,0					%

VEILIGHEIDSKLIAMAAT	1 HELEMAAL NIET AKK,	2 EERDER NIET AKK,	3 NIET/ WEL	4 EERDER AKKOORD	5 HELEMAAL AKKOORD		
In onze onderneming of organisatie is de veiligheid en de gezondheid van werknemers voldoende beschermd.	14	32	174	308	135		N
	2,1	4,8	26,2	46,5	20,4		%
Het management is ernstig bezig met de preventie van risico's op het werk.	9	34	145	288	187		N
	1,4	5,1	21,9	43,4	28,2		%
In ons bedrijf zijn productiviteit en veiligheid even belangrijk	19	67	160	260	157		N
	2,9	10,1	24,1	39,2	23,7		%
Ons bedrijf of organisatie investeert in de preventie van risico's op het werk.	9	30	137	310	177		N
	1,4	4,5	20,7	46,8	26,7		%
De directe leiding moedigt veilig werken aan.	7	28	99	290	238		N
	1,1	4,2	15,0	43,8	36,0		%
De directe leiding houdt rekening met mijn mening en suggesties over gezondheid en veiligheid op het werk.	42	69	207	241	104		n
	6,3	10,4	31,2	36,3	15,7		%
Er zijn bij ons mensen die zich bezighouden met de gezondheid	11	23	94	271	264		N

en de veiligheid van de werknemers.						
	1,7	3,5	14,2	40,9	39,8	%
De mensen die zich bij ons bezighouden met gezondheid en veiligheid van de werknemers zijn competent op dit vlak.	15	37	150	293	168	N
	2,3	5,6	22,6	44,2	25,3	%
Er zijn expliciete regels om veilig te werken.	12	22	106	286	237	N
	1,8	3,3	16,0	43,1	35,7	
Ik heb een goede gezondheids- en veiligheidstraining gekregen.	67	118	168	195	115	N
	10,1	17,8	25,3	29,4	17,3	
Ik heb goede persoonlijke beschermingsmiddelen gekregen.	23	39	117	269	215	N
	3,5	5,9	17,6	40,6	32,4	

MODULE 4 – Gezondheid

	1	2	3	4	5	
GEZONDHEIDSPROBLEMEN	HELEMAAL NIET AKK,	EERDER NIET AKK,	NIET/ WEL	EERDER AKKOORD	HELEMAAL AKKOORD	
Ik lijk gemakkelijker ziek te worden dan andere mensen.	382	163	77	29	13	n
	57,5	24,5	11,6	4,4	2,0	%
Ik verwacht dat mijn gezondheid snel achteruit zal gaan.	300	169	128	47	20	n
	45,2	25,5	19,3	7,1	3,0	%
Mijn werk heeft een negatieve invloed op mijn gezondheidstoestand.	234	157	170	68	34	n
	35,3	23,7	25,6	10,3	5,1	%
Mijn dagelijks leven wordt gehinderd door mijn gezondheidstoestand.	335	158	110	38	23	n
	50,5	23,8	16,6	5,7	3,5	%

Ik word op mijn werk gehinderd door mijn gezondheidstoestand.	337	164	114	30	19		<i>n</i>
	50,8	24,7	17,2	4,5	2,9		%

Hebt u in de loop van de twee voorbije weken	1	2					
	NEE	JA					
moeilijkheden gehad om de slaap te vatten?	379	285					<i>n</i>
	57,1	42,9					%
pijn gehad aan uw ledematen ?	255	411					<i>n</i>
	38,3	61,7					%
last gehad van aanslepende vermoeidheid ?	349	315					<i>n</i>
	52,6	47,4					%
pijn gehad in uw nek of schouders ?	255	409					<i>n</i>
	38,4	61,6					%
maag- of darmklachten gehad?	495	169					<i>n</i>
	74,5	25,5					%
last gehad van hoofdpijn?	355	309					<i>n</i>
	53,5	46,5					%
pijn gehad in uw borst- of hartstreek	589	76					<i>n</i>
	88,6	11,4					%
last gehad van rugpijn ?	301	364					<i>n</i>
	45,3	54,7					%
tintelingen of een verdoofd gevoel waargenomen in de ledematen?	458	208					<i>n</i>
	68,8	31,2					%
een onrustige of verstoorde slaap gehad?	324	337					<i>n</i>
	49,0	51,0					%

	1	2	3	4	5		
	SLECHT	MATIG	GOED	HEEL GOED	UITSTEKEND		

Hoe beoordeelt u uw algemene gezondheidstoestand van de afgelopen twee weken?	27	192	307	106	34	<i>n</i>
	4,1	28,8	46,1	15,9	5,1	%

	1	2	3	4	5	
	GEEN KEER	1 KEER	2 KEER	3 OR 4 KEER	5 KEER OF +	
Hoeveel keer bleef u de afgelopen 12 maanden thuis wegens ziekte of een ongeval? <i>Zonder zwangerschapsverlof</i>	210	241	125	78	11	<i>n</i>
	31,6	36,2	18,8	11,7	1,7	%

	DAGEN					
Hoeveel dagen bleef u de afgelopen 12 maanden thuis wegens ziekte of een ongeval?	13,3	<i>gemiddelde</i>	31,8	<i>st-dev</i>		

	1	2	3	4	5	
	GEEN KEER	1 KEER	2 KEER	3 OR 4 KEER	5 KEER OF +	
Hoe vaak bent u de afgelopen 12 maanden toch gaan werken terwijl u eigenlijk om gezondheidsredenen thuis had moeten blijven?	215	148	174	87	41	<i>n</i>
	32,3	22,3	26,2	13,1	6,2	%

MODULE 5 – Werkcapaciteit

	1	2	3	4	5	
BEKWAAMHEDEN	HELEMAAL NIET AKK,	EERDER NIET AKK,	NIET/WEL	EERDER AKKOORD	HELEMAAL AKKOORD	
De ervaring die ik verworven heb, heeft me goed voorbereid op de evoluties in mijn werk.	26	38	222	303	75	<i>n</i>
	3,9	5,7	33,4	45,6	11,3	%
Ik haal de doelstellingen die ik mezelf stel in mijn job.	21	43	182	323	94	<i>n</i>
	3,2	6,5	27,5	48,7	14,2	%

Ik ben voldoende gewapend om de eisen van mijn job het hoofd te bieden.	16	44	181	337	85	<i>n</i>
	2,4	6,6	27,3	50,8	12,8	%
Wat er ook gebeurt op mijn werk, ik kan het gewoonlijk aan.	10	33	191	337	93	<i>n</i>
	1,5	5,0	28,8	50,8	14,0	%
Wanneer ik geconfronteerd word met een probleem op mijn werk, dan vind ik meestal verschillende oplossingen	11	32	238	313	69	<i>n</i>
	1,7	4,8	35,9	47,2	10,4	%
Omdat ik kan terugvallen op mijn ervaring, kan ik kalm blijven wanneer ik op het werk geconfronteerd word met moeilijkheden.	9	46	259	279	71	<i>n</i>
	1,4	6,9	39,0	42,0	10,7	%

MODULE 6 – Blijfintentie

	1	2	3	4	5	
OP KORTE TERMIJN	NEEN, HELEMAAL NIET	EERDER NEEN	JA/ NEEN	JA, ZEKER	JA, HEEL ZEKER	
Denkt u dat u uw huidige job binnen twee jaar nog kan uitvoeren?	79	124	656	1517	974	<i>n</i>
	2,4	3,7	19,6	45,3	29,1	%
Denkt u dat u uw huidige job binnen twee jaren nog wilt uitvoeren?	164	216	787	1324	857	<i>n</i>
	4,9	6,5	23,5	39,5	25,6	%

	1	2	3	4	5	
OP LANGE TERMIJN	NEEN, HELEMAAL NIET	EERDER NEEN	JA/ NEEN	JA, ZEKER	JA, HEEL ZEKER	
(-) Beangstigd de idee u dat u nog moet werken tot aan de wettelijke pensioenleeftijd?	13	37	136	300	179	<i>n</i>
	2,0	5,6	20,5	45,1	26,9	%

(-)Denkt u er wel eens over om vroegtijdig op pensioen te gaan?	31	39	138	276	181	<i>n</i>
	4,7	5,9	20,8	41,5	27,2	%
Verkiest u om zo lang mogelijk te blijven werken?	46	30	154	118	317	<i>n</i>
	6,9	4,5	23,2	17,7	47,7	%
(-) Bent u van plan vroegtijdig op pensioen te gaan?	60	49	179	160	218	<i>n</i>
	9,0	7,4	26,9	24,0	32,7	%
Wilt u blijven werken tot aan de wettelijke pensioenleeftijd?	153	99	232	114	67	<i>n</i>
	23,0	14,9	34,9	17,1	10,1	%